DIARI CATALA
d'Avisos, Noticies i Anuncis

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Barcelona { Edició vespre. 1 ptes. mes
Edició matí. . 1 » »
Fora: { Espanya. . . . 4'50 ptes. trim.
Unió postal. . . 9 » »
Paquet de 30 números . . 90 céntims.

La Veu de Catalunya

5 cent.

Redacció i Administració
Carrer d'Escudellers, 10 bis, entressol
(PROP DE LA RAMBLA)
IMPREMTA:
Escudellers, 10 bis, baixos
Telèfon 184
Anuncis, esquelas, comunicats i reclams a preus convencionals. Per a l'edició del vespre s'admeten esqueles mortuories fins a les sis de la tarda. Per a l'edició del matí, fins a les tres de la matinada.

Any XXIV núm. 5,522 — Barcelona: Dissapte 19 de setembre de 1914 — Edició del MATÍ

SANT DEL DIA: L'aparicio de la Verge en la Saleta
Sant de demà: Els Set Dolors gloriosos de la Santíssima Verge Maria. —**Quaranta hores:** A la iglesia de St. Antoni Abat, de PP. Escolapis. Hores d'exposició: De 2,4 de set del matí a 2,4 de nou de la tarde.—**Demà:** A la ma eixa iglesia—**Cort de María:** Nra. Sra. del Roser, a St. Cugat, o Montesió.—**Demà:** otra. Sra. de la Guia, a la Capella de Marcús.—**Missa d'avui:** Sta. Maria de Cervelló, vus.; color blanc.—**La de demà:** Els Set Dolors gloriosos de la Sma. Verge Maria; color blanc.—**Adoració nocturna:** Avui, dia 19. Torn de Sant Miquel Arcàngel.

Observatori Meteorològic de la Universitat.—Director: E. Alcobé.—18 setembre
HORES D'OBSERVACIÓ: 8 matí 12 tarde.—Barómetre a 0° al nivell del mar [illegible].—Temperatures: Maxima 25'1 sol; 23'5 ombra.—Mínima, 21'3 ombra; 19'[illegible] reflector.—Temperatura a l'on [illegible].—Pluja a les 24 hores: 00'00.—Aigua evaporada en milímetres: [illegible].—Graus d'humitat: 64; 51.—Direcció del vent: NO.; S-O.—Velocitat del vent: 123 km.—Estat del cel: sere, nuvols.—Núvols: Classes CK.; [illegible].—Quantitat: 0'2, 0'[illegible].—Observacions particulars: calimós.—Sortida del sol: 5'31.—Posta: 5'55.—Sortida de la lluna: 3'36 m.—Posta 5'11 t.

J. Marsans Rof i fills
Valors, Cupons, Giros, Canvi de Monedes, Comptes corrents, Viatges
(RAMBLA CANALETES, 2)

Companyía Valenciana de Vapors Correus d'Africa
Servei fixe, ràpid i regular entre Barcelona, Marsella i Gènova
Vapor "BARCELÓ"
Luxoses cambres — Servei Restaurant — Telegrafía sense fils
Sortides: De Barcelona cap a Marsella, tots els diumenges a les 12.
» De Marsella cap a Gènova, tots els dilluns a les 14.
» De Gènova cap a Marsella i Barcelona, tots els dimecres a les 16.
» De Marsella cap a Barcelona, tots els dijous a les 18.
S'admet passatge de 1.ª, 2.ª i 3.ª, i càrrega de gran velocitat.
Consignataria: Vda. de VICENS SANZ SELMA, Passeig Colón, 1

COL·LEGI DE CATALUNYA
Beneit especialment per S. S. el Papa Lleó XIII
Dirigit per les professores D.ª Josepa, D.ª Francisca, D.ª M.ª del Remei i donya Carme Ferràn, amb la cooperació de distingits professors. Director espiritual. Ensenyança graduada. Párvules. Classe Elemental i Superior. Magisteri. Classe especial de Gramàtica i Literatura Catalana per un renomenat professor. L'idioma francès forma part del plan d'estudis. Anglès. Comerç a càrrec de l'Academia Cots. Espaiosos patis d'esbarjo.
CLARÍS, NÚM. 31, PRINCIPAL I PRIMER

ESTALVI DE SALUT
RONYONS — FETGE — ESTOMAC — MELSA
AIGUA DE VILAJUIGA
LA MÉS RICA EN LITINA
Unica insustituïble pera prevenir i curar l'ARTRITISME i el MAL DE PEDRA
Preferida pels bons metges, és la de major venda i la MÉS ECONOMICA EN SA CLASSE
DEMANI-S PER TOT ARREU
Agent depositari: JOSEP ESCUDER • Bailén, 93 i 97 - Telefon 3347
Despaig Central: Rambla de les Flors, 17 - Telefon 2471

BALNEARI RIUS - CALDES DE MONTBUI
Reumatismes, gots, anquilosis, escrofulisme, neurosis, hemiplegies, paràlisis, neuralgies, traumatismes, afeccions de les vies respiratories no tuberculoses, etcètera. — Instalació hidroteràpica completa. — Servei de cuina esmerat. — Grans menjadors amb vistes al camp. — Saló teatre, Sales de tresillo, billar i escriptura. — Gran Park
Temporades ordinaries: Maig i Juny, i Setembre i Octubre

MOSAICHS E. F. ESCOFET & C.
Ronda Sant Pere 8

ACADEMIA BAIXAS
ENSENYANÇA DE DIBUIX I PINTURA
ESPECIALITAT PER A LA CARRERA DE ARQUITECTES, ENGINYERS I BELLES ARTS
De dia i de nit per a ambdós sexes
CARRER DEL PI, 1, PRMER I

Tusquets i C.ª, S. en C.
Canvi, Valors, Cupons. Rambla Centre, 9

Academia AINAUD
Solfeig, armonia, cant, piano, violí, violoncello.
Corts, 638 (entre Pg. de Gracia i Claris

Dr. Serrallach Vies urinaries i ronyons De 12 a 2 i 6 a 7. Pelayo, 40 -C.ª económ.- 7 a 9. Jovellanos, 9

Adobs Espinás
Rambla del Centre, 37.—Fàbrica a Sans

EL CONFLICTE EUROPEU

Crònica tècnica de la guerra

La Turquía en capella

TURQUIA EUROPEA de 1796 a 1914 (118 anys). Les xifres blanques marquen les successives desmembracions. El 1914? marcarà la derrera, potser.

Dèiem l'altre dia.....

En l'article titulat «El Vesper dels Balkans», que vam publicar a principis de aquest mes, exposavem la situació militar i diplomàtica d'aquells pobles, fent alhora algunes conjectures sobre llur conducta pròxima en lo referent al conflicte europeu.

Allà vam fer algunes afirmacions que podíen semblar aventurades, per anar contra bona part de l'informació mundial sobre d'aquells pobles. Substancialment, afirmavem que tots els pobles balkànics eren favorables als aliats, inclosos Bulgaria i Rumanía, i que s'ha-

vía tingut a Otranto una reunió diplomàtica, amb assessors militars d'Estat Major, en la qual s'havíen posat tots d'acord.

Un diari de Madrid, al tractar de fantàstica a la premsa barcelonina, al·ludía a les meves prediccions—que no eren, per a mi, prediccions, sinó fets —conjurant-nos a senyalar l'origen de noves que estaven contra l'unànim sentir de la premsa i de les cancilleríes espanyoles.

Es clar que no anem nosaltres a incórrer en la bajanada d'explicar com ens arriben noves i detalls sobre negociacions diplomàtiques o plans estratègics. Però avui, al senyalar el moviment balkànic dels darrers dies, per a posar-ne al corrent al lector, quedarà provat «pels fets» que la nostra informació era quelcom més que una fantasía periodística.

Els «fets», ja ara coneguts de tothom—que resumirem nosaltres—proven com anavem magníficament orientats en la qüestió.

II

De comú acord contra Turquia

Tant les grans potencies aliades com les nacions balkàniques estaven d'acord en «suprimir Turquía». I no d'acord «en abstracte», sinó «en concret», amb la tasca militar que cada una de les 9 nacions intelligenciades (1) havía de realitzar i la part de botí que després els pertocaría.

El llaç d'unió entre les grans potencies fou «l'internacionalització de Constantinopla», ciutat que tots volíen en principi. Aquesta idea, llençada per primer cop aquí, fou confirmada dies després pel corresponsal de LA VEU a Turquía, el qual deia: «Es unànim la creença de que, una volta acabada la guerra, Turquía haurà de marxar definitivament d'Europa, ja que es diu que els estrets seràn internacionalitzats, així com la ciutat de Constantinopla».

El llaç d'unió entre els pobles balkànics eren mutues adquisicions territorials.

Ara les agencies ens expliquen ja alguna cosa. Grecia ha cedit ja a Bulgaria, com a compensació inicial de sa amistat, la ciutat de Cavalla, a la frontera de Salònica. El dia 11 es firmà un tractat de comú intelligencia, a Roma, entre Rumanía, Bulgaria, Grecia i Italia, redactat i fet triomfar per en Salandra, president del Consell italià. Els cònsuls alemany i austriac a Egipte han sigut trets pels anglesos. Grecia ha enviat a vigilar als Dardanels 12 vaixells de la seva esquadra. A Rumanía es celebren violentes manifestacions per a que el Govern ataqui a Austria. El general Dimitrieff, el «Napoleó búlgar», ha près el comanament d'un còs rús a la Bukovina (Carta 3). Els italians han desembarcat 5.000 homes a Valona, ciutat d'Albania, rompent un tractat que teníen firmat amb Austria.

Tots els síntomes són de que vam encertar al dir que s'acostava la fi de Turquía, aquest poble tan barbre com desgraciat, que en 100 anys ha perdut (Carta 1) són immens imperi europeu.

III

El plan frascassat i el nou plan

Les grans potencies s'havíen fet un plan respecte al repartiment de Turquía. Sos trets essencials eren tres: deixar a Turquía la responsabilitat de l'atac; aplaçar el conflicte fins haver aclarit un xic l'acció russa contra Alemanya; i repartir-s'ho després bonament segons delimitacions ja fetes.

La primera base anava magníficament. Turquía, dominada pels Joves Turcs i per Even Pachà, ministre de la Guerra, anava armant-se i provocant a les potencies, ara amb lo dels creuers alemanys «Goeben» i «Breslau» i admetent passa de 1.000 oficials austriacs i tudescs; ara fortificant Escutari i Thataldja i mobilitzant 4 exèrcits per atacar l'Egipte anglès per Jaffa i la Russia pel Càucas i el Mar Negre (Carta 2); ara tancant els Dardanels.

Mentres el cònsul alemany a Constantinopla es movía febrosament per a precipitar els fets, els de les potencies aliades feien l'orni, protestant per fòrmula de tot. Necessitaven que es realitzés la segona base: aplaçar força el conflicte, per a poder aixafar al turc, després, en vuit dies, i donar temps a Italia i països balkànics per a organitzar llur canvi d'actitut.

Però veu's-aquí que un succés greu ha tirat, probablement, a terra, tot el plan: el princep hereu de Turquía, quefe dels turcs neutrals, assassina al ministre de la Guerra.

Si an aquest greu succés segueix la pujada al poder del partit del princep, Turquía es deslligarà d'Alemanya i es declararà sincerament neutral, tirant per terra la futura i esperada guerra i tot pretext d'intervenció.

Si, al revés, continúa governant el partit germanòfil, aleshores la desfeta de Turquía és qüestió de setmanes, previ l'anihilament de sos 900.000 soldats —diguem-ne soldats—sense esperit ni provisions, i més facilment derrotables com més nombrosos siguin.

En el cas de declarar-se neutral, està clar que les potencies aliades no trobaràn pretext per a conduir-se com si els declarés la guerra. Però amb tot, Turquía, faci lo que faci, serà, quan menys, treta d'Europa, salvant, si no molesta directament als aliats, la Anatolia (Carta 2), i quedant reduida a pura potencia asiàtica.

S'ho veu ella tan clar, que el corresponsal d'aquest diari ja senyala les capitals probables del nou regne: Brousa o Koniah (Cartes 1 i 2).

Si les potencies no troben a Constantinopla ocasió d'intervenir, la trobaràn a Albania, on els turcs fan de les seves.

IV.

Canvis de govern

Tot va preparant-se oficialment per a la nova etapa balkànica.

A Grecia ha dimitit el ministre de Negocis estrangers i s'ha encarregat de la cartera en Venizelos, president del Consell, partidari de la guerra.

A Rumanía, el dia 16 hi hagué crisi, per a substituir alguns ministres, havent-se ja enviat tropes lleugeres per atacar a Austria en la Transilvania—país d'orígen i llengua rumans—davant l'amenaça de conquistar-la desseguida Russia i Servia (Carta 3), que estàn a punt d'entrar-hi si Rumanía no ho fa en un plaç breu.

Italia està en vigílies de crisi, per a dimitir al marquès de San Giuliano, partidari de la passivitat.

Tot fa convenir en que es va a presentar aviat un nou camp de batalla, però d'una simplicitat admirable: tots contra Turquía i, de retop, contra Austria. Rès de les complicacions entre els distints pobles balkànics que eren anunciaven cada dia.

U. C. d'E. M.

(1) Anglaterra, Russia, França, Japó, Grecia, Bulgaria, Rumanía, Servia, Montenegro.

1. Transilvania.
2. Bukovina.
3. Doble embestida servia

GLOSARI

LLETRES A TINA

XXVIII

Portu-Palu, 17 setembre.

Una tarde del novembre de 1913, Goethe conversava amb Luden. Una qüestió, entre altres, se suscita en la conversa: Quina és la tasca de la gent alemanya dins l'historia? Goethe opinava: «La tasca històrica capdal dels alemanys és rompre l'imperi de Roma i ordenar un mon nou.»

D'estar ordenant un mon nou, Kant ne tenía perfecta conciencia. Però tampoc se li escapava la genuina tradició germànica d'aquest mon. L'historiador de la filosofía troba avui en el pensament kantià les senyals de dues grans influencies genètiques: la mecànica anglesa apresa de Newton i el pietisme alemany, mamat amb la llet maternal. Tots sabem com aquesta segona tendencia emportà definitivament victoria i digué l'última paraula, en la formulació de la nova filosofía. En ella s'inicía ja aquell esperit de diferenciació, aquell «buf de pietat» de que parla Treitschke i que fou «l'antitesis conscient de la formació racional i de la cultura de les ciencies exactes, característica de l'imperi de Napoleón».

Ben d'hora se vegé en aquesta «antitesis conscient» «una revelació espontania de l'Esperit universal en l'ànima dels pobles germànics.» «Amb ella—ha escrit F. J. Schmidt—comença una època nova en l'historia del mon.» Tot el període del Romanticisme agita aquesta concepció, ubriagant-se en ella com en una licor ardenta de patriòtic orgull. Tota la Filosofía de l'Historia de Hegel sembla resumir-se i trobar política aplicació en aquesta sentencia: «l'esperit germànic ha d'ésser l'esperit del mon nou». Per això, segons Novalis, «l'alemany viurà i haurà la saviesa, quan els seus germans, savis massa d'ara, hauran decaigut d'ençà de molt temps; I ELL SERA L'UNIC SENYOR DE LA CASA». Segons Frederic Schelegel: «l'alemany prepara una època superior de la Cultura; època que li donarà «una gran preponderancia sobre dels altres pobles»... Però bé es pot dir que la fórmula d'aquesta fusió entre la posició espiritual i l'imperialisme patriòtic arriba en Schelling a son màximum de claretat. «Bé podem parlar —escrivía ell—d'una Ciencia exclusivament alemanya. Car la nostra Ciencia no és rès d'exterior a la Nació ella mateixa... Es, al contrari, l'essencia veritable, la substancia, el cor de la Nació. Es barrejada al fet mateix de son existir; i ¿quí negarà que aquesta Nació mateixa no troba en la seva Ciencia una existencia veritable?» I, per a retrobar l'antiga tradició particularista d'aquesta Ciencia, el filosop no vacila en dir que «cal eliminar tot lo que resulti, de la coquetería dels nostres pares i dels nostres avis amb els pobles estrangers, totes les aleacions que han alterat la natura íntima del pur metall alemany.» No creuríem sentir, al llegir aquesta declaració, un ressò, repetida més de sis segles, del famós «Lied» en vell-tudesc de Walther von der Vogelweide:

«übel müerze mir geschehen
künde ich ie min herzebringen
(dar)
daz im wol gevallen
wolte fremeder site
nu was huelfe mich, wann
(sch unrchte strite)
tiuschin zuht gât voir in
(allen)»

(«Que mal m'arribi, si indueixo mon cor a alguna tolerancia pels costums estrangers. No m'importaría dir lo contrari si així fos. Visca en tot la manera tudesca!»)

No proseguim citant. No diguem rès dels autors subsegüents a la Confederació. A aquests podía acusar-se'ls,—com Finot a Houston Chambelrain —d'adulació a la força governant. Als vells Mestres del pensament nacional, aquest retret no podría fer-se'ls; car precisament son imperialisme espiritual precedía a l'imperialisme dels homes d'acció...—En tot cas, jo espero que n'hi haurà prou amb aquestes petites referencies per a edificar als qui encara conservessin alguna illusió de la tesis de «les dues Alemanyes» i es sentissin temtats a invocar, contra «l'Alemanya de la força», «l'Alemanya de la raó» i als filosops contra els mariscals.

Ens han contat a Barcelona les cròniques d'un lúcid testimoni, en Manuel Raventós, com, el dia que'l Kaiser va llegir a son Parlament el discurs de declaració de guerra, com ell terminada la lectura, allargués la mà estesa i invités als caps dels partits d'oposició a estrenye-la, aquests s'apressaren a fer-ho, en senyal de comunió dins un mateix sentiment de primicia de l'ideal i de l'interés patris. Ara endevinem que, si el darrer parlamentari ja es retirava, la cerimonia continuava, emperò. Invisible, misteriosament, vinguts del reialmen estant de les pàllides ombres, Kant i Hegel, — Goethe i Novalis, — Gervinus i Momsen,—Stahl i Liebig—i de més enllà, de més enllà el Luther de la Reforma i el Paracels de l'alquimia i Walther de les troves,—tots, tots els grans noms dels qui potser el mal informat sospités desviació o rebequería,—acudíen també a posar les venerables mans en aquella qui obría francament a l'encaixada el viu Emperador.

XENIUS.

DE L'EDICIO D'ANIT

Foment del Treball Nacional

El Foment del Treball Nacional ha enviat la següent exposició al ministre d'Hisenda amb motiu d'haver-se fixat el 7 per 100 com a terme mig del canvi durant el mes d'agost:

«Excmo. Sr.:

La Junta Directiva del Fomento del Trabajo Nacional ha visto con sorpresa la R. O. de ese ministerio sometiendo a un recargo de 7 por 100 como tipo medio del precio del oro en el pasado mes de agosto, los pagos que se efectuen en las Aduanas durante el presente mes en moneda española o en billetes del Banco de España.

El fundamento de la disposición ministerial radica en la cotización del oro en agosto último. Al menos, así se afirma en el telegrama contestando al que esta presidencia le dirigió por acuerdo de su Junta Directiva, donde V. E. dice que la fijación del precio del oro obedece al precepto imperativo de la ley, no al arbitrio ministerial: por lo que es imposible, añade, hacer alteración alguna. Realmente V. E. se atiene a la letra de la ley, si bien parece que con alguna variante, mas no tiene en cuenta su espíritu, o sea las razones poderosas de su adopción.

De pronto, V. E. mismo insinúa el escaso valor de la cotización de referencia, cuando afirma que ésta alcanzó al 7 por 100 en las «únicas» operaciones que se hicieron. Tan «únicas» fueron que, a nuestro juicio, no han debido tenerse en cuenta, ni sacarse promedios de operaciones excepcionales, y cifras, y un total, notoriamente discutibles. ¿Cabe fiar de un mes y medio a esta parte en las cotizaciones? ¿Dónde está ese oro, fuera de las Cajas del Banco de España que lo guarda como tesoro intangible y de alguna que otra entidad que lo reserva para temidas eventualidades? Si la compra y venta del oro hubiera que regularse en los actuales momentos por el que circula o por el disponible, ¡cuàn exorbitante sería su precio!

Hoy, y mientras duren los acontecimientos presentes, el mercado bursàtil, no solo el tan pobre en recursos como el español, sinó el de nación alguna, incluso las neutrales, difícilmente ha podido servir de regulador en el pasado mes, ni podrà servir en el que corre, ni el venidero, y hasta fecha por ahora desconocida, ya por haber estado, o continuar cerrados o suspensos, y todos convulsos, ya por estar sometidos al porvenir incierto de las naciones en guerra, que han sido siempre las grandes poseedoras del oro, las reguladoras de los cambios y las que absorven en la actualidad enormes masas de metal amarillo.

Así que poquísimo fundamento se puede hallar en cotizaciones que por el número y escaso valor de las operaciones, y las más de estas sin duda alguna excepcionales, no pueden señalar una pauta razonable para el mercado de toda una nación; con el riesgo, además, que ya se ha insinuado de ser los precios más convencionales que reales, algo como ensayo de especulación por entidades interesadas en volver al negocio tan lucrativo para ellas, y ruinoso para nuestra patria, de los cambios altos, aprovechando las circunstancias aciagas que todos deploramos.

La Junta de este Fomento se permite recordar a V. E. que ya en los primeros dias de agosto recibió de la Banca local circulares del tenor siguiente: «Respecto a las Libras, francos y demás monedas extrangeras, queda en suspenso su negociación hasta que se normalice nuestro mercado, advirtiendo a todos los señores corresponsales que no podemos responder a la realización de sus órdenes de venta a los tipos cotizados».

En consecuencia, ¿Entiende V. E. que no puede la Hacienda aguardar un relativamente corto lapso de tiempo, como esperan el comercio y la industria? Cotizàndose oficialmente los francos a 96 y 98 pesetas en Bolsa, ¿no teme V. E. que la medida ministerial venga a ser una excitación a la elevación del cambio y al encarecimiento del oro? Por el contrario ¿no le parece que sea esta ocasión propicia para parificar el billete del Banco de España con el oro, imitando, cuando menos, a las naciones beligerantes, cuyo patriotismo ha impuesto un paréntesis a la especulación? ¿No abriga V. E. el temor de que, si el Gobierno contribuye a empujar los cambios hacia arriba con medidas como la del recargo de un 7 por 100, volveremos a subir el calvario que nos ha costado millares de millones y que ha sido la gran montaña que se ha interpuesto a nuestro ascenso al pináculo de una prosperidad que todo nos brindaba?

Claro que dicha medida no es obra del libre albedrío, como dice, pero ya que se aferra al texto de la ley, este Fomento, que tomó parte muy activa en la adopción del pago de los derechos de Aduana en oro, recuerda perfectamente que el propósito que lo sugirió, que el objeto que lo informó, no fué previa, o al menos solamente de índole fiscal, o sea un medio para hacerse la Hacienda con oro, porque, si bién los productores entendieron que la medida era también favorable al Gobierno y a la mejora del cambio que subía cada vez que había necesidad de adquirir considerables cantidades de oro para sus atenciones en el extranjero, el argumento principal era que, mientras los productores nacionales les tenían que pagar en oro que resultaba muy caro, las primeras materias y cuanto importaban, al par que vendían en plata y tenían que subir los jornales por el consiguiente encarecimiento de la vida, quedaban sus productos sin el amparo del Aranzel, en razón a que los extranjeros, con la ventaja de obtener el oro a la par, y de vender en oro, se beneficiaban con un tipo de cambio muy elevado, ya a la venta, ya al satisfacer los derechos de Aduana en España con moneda española o billetes del Banco de España, a cuyo efecto se estbablecieron aquí un buen número de filiales de los grandes Bancos de Europa. Los productores argüían que con este motivo, los tantos por ciento de protección sufrían alteraciones tan frecuentes y notables que no había manera de dar fijeza a los derechos aranzelarios.

Mas ahora, Excmo. Sr., las libras, los francos, los billetes del Banco de Francia, los cheques sobre el extranjero se cotizan con ventaja a favor de las pesetas y de los billetes del Banco de España. Aún sin el accidente de la guerra caminábamos a paso acelerado a su purificación con el oro. Además, la importación de artículos de las naciones del Centro y Norte de Europa está paralizada y suspensa; por lo cual el peligro de alteración de los derechos del Arancel en contra de la producción nacional ha cesado, y por el contrario,

todo gravámen que se imponga, como el del 7 por ciento, es una contribución más que repercute sobre el comercio y la industria nacionales, y señaladamente sobre la fabricación, algunas de cuyas primeras materias, se siguen importando de los países neutrales en la forma más costosa y nada fácil que se puede. De suerte que se han invertido los términos. Así que V. E. no infringirá la letra, pero sí el espíritu de una ley que, de protectora, pasa a ser ani-nacional.

Lo menos, pues, que puede decir esta Junta, es que esta medida es a más no poder inoportuna, porque no puede ni debe el Gobierno desentenderse de los acontecimientos y proceder como en tiempos normales si a las dificultades de la importación y exportación se agrega ahora este gravámen, que no es ciertamente flojo, y además se suma el reintegro inmediato de los cheques que no se haya podido hacer efectivos, el tráfico internacional va a resultar sobrado oneroso, al par que se pone al comercio y a la industria en apretado trance para la solvencia en estos momentos de prueba.

Por escasez de primera materia, por la demora en los pagos, y por la parquedad extrema de los pedidos, la fabricación ha tenido que reducir los días de trabajo y apelar al supremo recurso de algo más que el «Short Times», pero los fabricantes y también los obreros se han hecho cargo de las circunstancias y soportan con resignación las exigencias meluctables de la realidad. Siendo casi todas las primeras materias exóticas, lo menos, por lo tanto, que se puede decir es que no sean recargadas, y que el Estado no imponga quebrantos, que no por esto han de hacer más liviana la situación de la Hacienda.

La Junta, pues, de este Fomento, ha entendido que aun cuando con profunda pena, debía elevar su más respetuosa protesta contra una medida a todas luces intempestiva, bien poco justificada y desde luego en discordancia con las exigencias de la crisis aguda por que estamos atravesando; y tiene el honor de rogar a V. E. que provea en la forma que estime más delicada y conveniente a que no ose llevar a efecto, en beneficio del comercio y de la industria, de la fabricación, ahora tan castigada y sobre todo de la clase obrera víctima de la perturbación mundial presente.

Dios guarde a V. E. muchos años.

Barcelona, setiembre de 1914. — El presidente, José de Caralt; el vocal secretario, Federico Bernades.

Excmo. Sr. Ministro de Hacienda.»

Subsistencies

—Diuen de Valencia que van rebentse dates del resultat de la cullita de arròs, que en aquests dies està acabantse de recollectar a les Riberes Alta i Baixa.

D'ells resulta que a Alberique i Villanueva de Castellón la cullita, encara que bona, no ha sigut tan abundant com s'augurava, calculant-se que l'arròs de la varietat Benlloc, que és la que generalment s'ha plantat en aquells termes, donarà un rendiment de 600 kilògrams per fanegada.

A Albalat no passa de mitjana la cullita, calculant-se que es cullirán 500 kilògrams de Benlloc per fanegada.

A Sueca se diu que hi hà partides que rendiràn molt poc, degut al gran increment que prengué «la coscolla».

—

Diuen de Puigcerdà que la cullita de blat ha sigut bastant regular i que la de patates no serà tan dolenta com se creien, especialment les patateres sulfatades que donen abundor de l'esmentat tubércul.

Retallem de la «Gazeta Montanyesa» de Vich:

El temps afavoreix bé la cullita de les patates, aprofitant els pagesos la gent que's presenta per arrencar el tubércul. Els preus per ara no porten lluc de pujar, notant-se desanimació en el negoci, amb tot i que's presenten les patates de bona magnitut i d'excel·lent qualitat.

Senyor Comissari

De Puigcerdà escriuen dient que a Les Guinguetes a Burgmadam hi hà un comissari francès molt especial. Als primers dies de la guerra no permetía que ningú passés el pont; ho portava amb un rigorisme absolut, semblava que aquell comissari estava en guerra amb els veïns de Puigcerdà. Al cap d'uns quants dies únicament deixava passar tan sols a les dònes i ara no deixa passar als capellans.

Ara, en certs dies passa tothom fins sense ensenyar el passaport; altres dies no's passa més que al dematí i altres ni dematí ni tarde, ni amb passaport ni sense.

Alguns han observat que aqueixes privacions de pas coincideixen amb les males noves que arriben de la guerra: ara passa tothom, menys els capellans.

Cal considerar que són molts els pobles de la Cerdanya (part francesa) que s'han quedat sense metges, apotecaris i rectors i que's quedarien sense aquests aussilis si la vila de Puigcerdà no'ls atengués amb germanívola sol·licitut.

Lliures esterlines i pessetes

El Banc d'Espanya donà una solució per a facilitar les exportacions als tapers: l'acceptar que aquests facin entregues de lliures a Londres per a cobrar aquí en pessetes, però sol·licitant-ho previament cada vegada que hagin de fer una d'aquestes operacions amb expressió de la quantitat i del nom de l'exportador de que's tracti, ja que la quantitat total té que ser limitada. La fórmula d'entrega aquí de xecs a reserva de no fer-los efectius fins que l'agencia del Banc de Londres hagi rebut les lliures, no difereix substancialment de l'anterior, però tindría que subordinar-se igualment a la petició concreta cada vegada que's volgués utilisar.

Canvi oficial

El canvi oficial fixat pel Col·legi Reial de Corredors, és el següent:

Lliures, 25'10; francs, 99'75; marcs, 123'50.

De Madrid

(PER TELEFON)

De San Sebastián

Madrid, 18, 10 matí.

San Sebastián. — Avui sortiràn de Bayona 2,000 homes de la legió estrangera i 1,000 del reemplaç del 1900.

Tres ferits alemanys, curats, entre ells un tinent, han sigut transportats a Sant Joan de Pau, on hi hà un dipòsit de 200 presoners.

Els alemanys ferits estàn a l'hotel de Carbon, de Biarritz.

Diuen que si poguessin escriure als seus companys deciararíen que són falsetats lo que'ls conten sobre'ls mals tractes dels francesos.

Ha sigut expropiat l'hotel Palais per a posar-hi ferits.

Es troba a Biarritz la esposa del generalíssim French, que és objecte de moltes atencions.

Persones arribades de Biarritz asseguren que ha publicat en aquella vila l'autoritat militar un avís prohibint als amos de hotels i fondes rebre ferits o malalts en les cases no requisades, perque exposen als soldats a ser declarats desertors.

L'alcalde de Biarritz ha dirigit als ministres de l'Interior i de la Guerra un telegrama dient que's podrien recullir de 1,000 a 1,500 ferits, però que n'han rebut ja 2,000, que arriben altres convois i que s'anuncíen més expedicions, fins el número de 5.000 ferits i que Biarritz no'n pot atendre tants per falta d'assistencia mèdica.

De Vigo

Vigo.—Ha entrat el creuer anglès «Argonauta».

Després de saludar la plaça ha desembarcat el segón comandant, portant un abultat plec.

Se suposa que eren documents enviats pel quefe de la esquadra.

Poc després ha marxat el vaixell, excusant-se el comandant de cumplimentar a les autoritats per la necessitat d'abandonar el port.

A les tres de la tarde ha creuat per davant la boca de la badía una esquadreta composta per un creuer i sis torpeders.

De Almeria

Almería.—A les sis de la tarde ha fondejat el vapor francès «Lantese».

A les vuit de la nit s'han sublevat els fogainers, desobeint les exigencies del capità.

Veient que la insubordinació prenía increment, el capità ha donat coneixement del fet al comandant de Marina, el qual s'ha presentat en el barco acompanyat de mariners armats, portant als sublevats al consulat francès.

El cònsul ha arreglat l'assumpte.

Lo que diu en Dato.—Junta de iniciatives

Madrid, 18, 2 tarde.

El president del Consell ha despatxat amb el Rei i després ha ofert els seus respectes a la Reina Victoria.

Des de Palau ha marxat a Gracia i Justicia, on ha rebut nombroses visites, entre elles la del ministre d'Estat; la d'una comissió presidida pel comte de Sagasta, que anava a demanar apoi per a l'industria paperera, i la dels jutges d'instrucció de Madrid i alguns magistrats.

Abans d'anar al Palau havía conferenciat amb el ministre de la Governació.

Al despatxar amb el Rei ha posat a la firma un decret creant en la Presidencia una Junta d'iniciatives, que presidirà don Joan La Cierva, com comissari regi.

Disposa l'article primer d'aquest decret, que va precedit d'una amplia exposició, que estiguin representats quasi tots els ministeris en la Junta per les persones següents: quefe de la secció de Comerç del ministeri d'Estat, id. id. id. d'artillería, de Guerra; id. id. id. de la de Navegació i Pesca, de Marina; director general de Duanes, del ministeri d'Hisenda; d'Administració local, pel de Governació, i de Comerç pel de Foment.

Queden exceptuats els ministeris de Instrucció pública i Gracia i Justicia.

L'article segón preceptúa la missió de la Junta en aquests termes: Estudiar, a indicació del Govern, per iniciativa propia a instancia de qualsevol entitat o particular, els conflictes que hagin sobrevingut o puguin preveure's per a la previsió nacional, com consequencia de la guerra europea.

Promourà les informacions que cregui útils, per a lo qual podrà disposar de l'aussili de tots els centres tècnics, de l'Estat, estimularà les iniciatives individuals per a que aussilin l'acció del poder públic amb ses noticies i consell i proposarà les resolucions que en cada cas estimi útils.

En l'article tercer diu:

Les corporacions o entitats oficials faràn arribar a la Junta els seus informes o peticions per conducte del ministeri de que respectivament depenguin i els particulars pel dels Governs civils i entitats que tinguin reconeguda sa representació.

Els articles quart i quint, que són els últims del decret, es refereixen a detalls del règim interior de la Junta, de caràcter purament burocràtic.

A l'entrar al Consell

Madrid, 18, 4'15 tarde.

A les tres de la tarde s'han reunit els ministres a Governació per a celebrar l'anunciat Consell.

El senyor Dato portava a la mà una edició especial del Llibre Blanc que s'ha publicat amb els documents creuats entre el Tzar i el Kaiser abans de la declaració de la guerra.

Ha dit que l'havía visitat el senyor Burell amb una comissió de Linares per a demanar que'l Banc d'Espanya aussilii als industrials d'aquella regió.

Ha confirmat que'l marquès de Lema ha estat a Palau per a donar compte al Rei dels últims telegrames rebuts.

El ministre d'Hisenda portava al Consell datos sobre els ports francs i exportació de conserves de Ceuta, en quals assumptes rebé l'encàrrec de redactar ponencies.

Preguntat si portava quelcom relatiu a l'Ajuntament de Barcelona, ha dit que aquest assumpte ja quedà resolt en el Consell anterior, en el sentit de que, per la Presidencia, es dicti un Decret per afectar la qüestió als ministeris de Hisenda i Governació. Amb aquest Decret s'autoritza a l'Ajuntament per a que pugui formar son presupost per a l'any pròxim. En quant a lo dels arbitris ja és altra cosa. Se li ha dit al municipi barceloní que envii una nota dels que's proposin establir, ja com substitutius dels consums, ja amb el caràcter d'extraordinaris, per a que'l Govern tingui coneixement de la seva legalitat.

Advertía el senyor Bugallal que en aquesta materia hi hà alguna anormalitat, perque la llei de presupostos per a l'any pròxim fixa als ajuntaments un plaç a fí de que manifestin si's decideixen o no per la substitució dels consums; però com que no han aprovat les Corts aquesta llei, resulta que no hi hà rès preceptiu en l'assumpte i els municipis estàn mancats de norma exacta per a les seves determinacions.

El ministre de la Guerra s'ha limitat a donar la noticia d'haver-se extingit ja l'incendi del Parc d'Artillería de Segovia, calculant-se en 125,000 pessetes les pèrdues que ha produit en el material el sinistre.

El ministre de Foment portava un expedient amb la especificació de la forma en que han de distribuir-se els 21 milions que se li han concedit per a obres públiques.

El ministre d'Estat ha repetit les manifestacions que ha fet al sortir del Palau respecte a la guerra i ha afegit que segons comunica el cònsul d'Espanya a Pernambuco han sortit en l'«Infanta Isabel» 2,000 immigrants espanyols, que són el reste dels que hagueren de refugiar-se en el Brasil procedents de l'Argentina i que anaven a bordo d'un vaixell alemany.

També ha donat la noticia d'haverse firmat a Washington un tractat entre Espanya i els Estats Units establint una comissió a la qual anirà qualsevol qüestió que's presenti entre ambdós països per a resoldre-la pacíficament.

Es aquesta una iniciativa personalíssima del president dels Estats Units, Mr. Wilson, que significa un pas més en la corrent pacifista que inspirà la conferencia de La Haya.

Tractats d'aquesta naturalesa els ha establert ja la República del Nort-Amèrica amb varies nacions. En el mateix dia se firmaren els tractats amb Espanya, França, Anglaterra i Xina.

Els demés ministres no han fet manifestacions d'interés a l'entrar al Consell.

Aclaració

Algeciras.—Les forces conduides pels transports anglesos que ahir tocaren a Gibraltar són soldats de reserva territorial, procedents d'Anglaterra, que van a Egipte amb l'objecte de sustituir a les forces que vindràn per a fluitar en territori francès contra els alemanys.

Lo que diu el ministre d'Estat

Madrid 18, 5'15 tarde.

Ha estat al Palau el ministre d'Estat i ha despatxat amb el Rei llarga estona.

El fet d'anar a Palau en trajo de carrer i el coincidir amb el secretari particular del quefe del Govern ha intrigat als periodistes, els quals han creigut que succeía quelcom sensacional a la guerra europea.

—No hi hà rès de particular—ha dit el marquès de Lema—; creguisme; els ho dic baix paraula de cavaller.

Sols he rebut un telegrama d'origen francès manifestant que la batalla continúa en tota la linia del Nort del Aisne, com abans es feu sobre el Marne, lliurant-se successius combats en general favorables als aliats.

Respecte dels 5 espanyols que's deia havíen sigut fusellats, se sab que varen ser presos per russos i internats a Alemanya com presoners. Ara hi hà que averiguar on estàn per a reclamar-los.

Ha afegit que havía rebut un telegrama de Mèxic participant que regna allí completa tranquilitat.

Preguntat si hi havía quelcom d'Anvers, ha contestat:—No sembla ara objectiu dels alemanys que tenen fixa la seva atenció en altres punts que'ls interessa més.

Informació internacional

(PER TELEGRAF)

D'origen francès

Sense novetat

París 18, 12'10 matinada.—La nota oficiosa facilitada a les onze d'aquesta nit, diu que la situació no ha canviat.—Havas.

Antecedents

París 18, 12'45 matinada.—Londres.—S'ha fet públic un despatx de l'embaixador d'Anglaterra a Viena en el que's demostra que les negociacions austro-russes varen prosseguir amistosament fins el primer d'agost. L'acord semblava imminent, però les conversacions varen ser interrompudes pels ultimatums que Alemanya va enviar el 31 de juliol als Gabinets de Petersburg i París. Un plaç d'alguns dies probablement hauría evitat la guerra.—Havas.

Noticia desmentida

París 18, 1'15 matinada.—Roma.—S'ha desmentit la noticia del desembarc de tropes italianes a Valona.—Havas.

Lo que diu «Le Matin»

París 18, 6'40 matí.—«Le Matin», comentant els termes empleats en els darrers comunicats oficials, se congratula de trobar-hi totes les indicacions, totes les reserves, però també totes les raons esperansadores que figuraven ja en les comunicacions oficials relatives a la batalla de Reims.

Ens basta—diu—saber que aquesta reserva emana del generalíssim Joffre i saber per aquest que l'enemic ha flaquejat en alguns punts i que la moral de les tropes és excellent.—Havas.

Per la pau

París 18, 6'45 matí.—«Le Matin» reprodueix un telegrama de Berlin, que ha passat per la censura alemanya, parlant de la pròxima reunió a Washington d'una conferencia per a cercar les bases del projecte de pau.—Havas.

Desmentint

París 18, 6'54 matí.—Un despatx de Petrograd desmenteix que'ls russos hagin incendiat poblacions a la Prussia Oriental.—Havas.

La presa de Goradza

París, 18, 12'50 tarde. — Cetinia, 15. — Les forces que han près, després d'encarnicat combat, la ciutat fortificada de Goradza, situada entre Fotcha i Vishegraud, són les que formen la columna montenegrina que opera a la Herzegovina baix el comandament del general Voukotitch. — Havas.

Alemanys i austriacs

París, 18, 12'56 tarde. —Petrograd, 17. — Es diu que les tropes alemanyes que operaven a la provincia de Kielce, al tenir noticia de les derrotes sofertes pels austriacs, a Krasnik i Tomatchoff, es replegaren ràpidament cap al Sud, amb l'objecte de juntar-se amb els exèrcits batuts, per a reforçar-los i evitar la seva desfeta. — Havas.

La premsa turca

París, 18, 12'59 tarde. — Odesa, 17. — La oficina de la premsa de Constantinopla ha prohibit als diaris turcs emplear la paraula Petrograd en substitució de Petersburg.

El director de l'agencia telegràfica otomana Gourdje fou detingut pels seus sentiments francòfils. Se l'acusa d'haver publicat noticies favorables a la Triple Entente, especialment telegrams de l'agencia oficiosa russa. — Havas.

D'AQUESTA EDICIO

Consulat General de França

El Cònsul general de França, ens prega el següent avís:

Tous les français, exemptés et réformés des classes encore soumises aux obligations militaires sont invités à faire, d'urgence, au Consulat Général de France à Barcelone ou à l'Agent consulaire de France le plus voisin du lieu de leur résidence, une declaration de leur situation militaire. Cette déclaration, qui pourra être faite par lettre recommandée, énoncera ies nom et prénoms des intéressés, la classe à laquelle ils appartiennent, la date et le lieu de leur naissance, et, si possible, la cause de leur exemption ou de leur réforme.

Le dernier délai pour faire cette déclaration est fixé au mercredi 23 septembre prochain.

Le présent avis concerne tous les français exemptés et qui sont agés de 20 à 48 ans.»

Les zones neutrals

El president del Foment del Treball Nacional, don Josep de Caralt, ha enviat al president del Consell de Ministres el següent telegrama:

«Fomento Trabajo Nacional enterado prensa de sus decididos propósitos de estudiar implantación zonas neutrales pedidas Cámara Comercio Española Habana, felicita a V. E. por sus patrióticos deseos, cuya realización tantos bienes produciría a nuestra expansión económica, sobre todo actuales circunstancias.

Esta presidencia hace constar que ha sido Fomento la Corporación que primero ha solicitado desde 1900, el establecimiento de zonas francas, habiendo practicado desde aquella fecha numerosas gestiones, publicado varios folletos en su defensa, todo lo cual hasta la fecha había resultado infructuoso.»

Dispensi

Al reproduir l'article «Per l'industrias, involuntariament varem equivocar el nom del confrare del qual el copiavem. Havíem de dir que era de «Crónica Social», de Terrassa, i no del confrare que dèiem.

Varia

—S'ha remès al ministre d'Hisenda el següent telegrama:

«El Centro Comercial Hispano-Marroquí agradece muchísimo su telegrama y le felicita por la reducción del impuesto sobre el azúcar en Canarias. Realmente en Melilla y Ceuta no paga derechos de Aduana el azúcar, pero la Junta de Arbitrios de Melilla y también el Ayuntamiento de Ceuta cobran un impuesto sobre azúcar y otras mercancías, imposibilitando no sólo el desarrollo comercial de dichas poblaciones, sino el de tránsito para el interior. La proposición de la Cámara de Comercio de Granada, pidiendo la desgravación de los azúcares nacionales, ha sido rechazada por la Junta de Arbitrios de Melilla, sin reparar en que Marruecos consume 35 millones de pesetas en azúcar. Consideramos que en las circunstancias actuales sería altamente beneficioso para la agricultura suprimir toda traba que impida la venta de azúcar, no siendo admisible que se sacrifique la expansión comercial a intereses puramente de localidad. Además, el dictamen de la Junta presidida por el director general de Aduanas, sobre reforma de los gravámenes en las plazas de Africa, emitido en 9 de Mayo de 1913, estima de necesidad absoluta para la penetración comercial en Marruecos, el establecimiento de puertos francos, zonas neutrales o admisiones temporales.»

De Madrid

(PER TELEFON)

El Consell de ministres

Madrid, 18, 9'15 nit.

El Consell de ministres ha acabat després de les cinc i el senyor Dato ha facilitat d'ell la següent referencia:

S'ha ocupat el Consell de les peticions formulades per les comissions que presidides pels senyors Burell i comte de Sagasta han visitat avui al quefe del Govern, acordant-se que'l ministre d'Hisenda les examini i proposi solucions.

S'ha acordat també que passi ala Junta d'Iniciatives la petició del Foment del Treball Nacional de Barcelona sobre material elèctric.

El ministre d'Hisenda ha informat favorablement el propòsit d'establir a Cádiz un dipòsit comercial i últimes mes per a portar-ho a la pràctica. Es farà per via d'ensaig, per accedir a la petició de la Cambra de Comerç espanyola de l'Havana i en atenció a les excellents condicions que per això reuneix el port de Cádiz.

S'ha acordat resoldre satisfactoriament la petició formulada pels pescadors de Barcelona de que's suprimeixi l'impost sobre'l gel.

El Consell de ministres, després d'examinar les consideracions que exposà la comissió de que formaven part els diputats senyors Iglesias, Miró i Salvatella, s'ha convençut de les raons que'ls assisteixin i ha resolt la seva petició favorablement.

També ha acordat el Consell de ministres concedir una pròrroga als soldats de quota per a que no paguin el tercer plaç d'aquesta mentres es trobin en files.

Ha dit el president que demà sortirà cap a Ferrol el ministre de Marina i que avui ha anat a Segovia el Rei per a veure els efectes de l'incendi del Parc d'artillería.

A prec del ministre d'Instrucció pública, que ha sigut víctima d'un timo, el president ha advertit als periodistes que corre per aquí un subjecte que diu anomenar-se Manuel Asensio, el qual, dient-se capità d'Estat Major i vestint l'uniforme d'aquest còs, fa compres i enganya al públic amb peticions de diner. En l'assumpte intervé ja l'autoritat militar.

Per acabar la referencia del Consell el senyor Dato ha facilitat la següent nota:

Han sigut indultats del resto de les penes que's trobaven sufrint i que'ls foren imposades pel Consell de guerra celebrat a Cartagena el 29 de desembre de 1911, Salvador Núñez Mengual (a) «Sanaijas», Enric Llorente García, Vicens Soler Bolniche (a) «Chato», Fabià Sebastián Expósito (a) «Seboneros» i Baptista Ruiz Monparte.

La Junta d'Iniciatives

El Decret firmat avui pel Rei disposa:

Article primer. Se crea una Junta de Iniciatives composada del comissari regi, president; representacions d'Estat, Guerra, Marina, Hisenda i Governació; quefe de la secció de Comerç, d'Estat; id. d'artillería, de Guerra; director general de Navegació i Pesca, de Marina; idem de Duanes, d'administració local i de comerç.

Article segón. La missió de la Junta serà estudiar, per indicació del Govern, a iniciativa propia o a instancia de les entitats oficials o particulars, els conflictes que hagin sobrevingut o puguin preveure's per a la producció nacional com consequencia de la guerra europea; promourà els informes que cregui útils, per a lo qual podrà disposar de l'aussili de tots els centres tècnics de l'Estat; estimularà les iniciatives individuals per a que aussilin l'acció dels poders públics amb les seves noticies i consells, i proposarà les resolucions que en cada cas cregui oportunes.

Article tercer. Les corporacions o entitats oficials faràn arribar a la Junta els seus informes o peticions per conducte del ministeri del que respectivament depenguin i els particulars pel dels Governs civils o entitats que tinguin reconeguda la seva representació.

El comerç sevillà

Sevilla. — El comerç sevillà va notant les conseqüencies de les actuals circumstancies.

Fa dies se venía dient que alguns importants comerços no podíen fer cara a l'actual situació. La realitat ha vingut a confirmar l'auguri. Avui ha presentat un comerciant un escrit al jutjat sollicitant els beneficis de la suspensió de pagos. El passiu ascendeix a 200.000 pessetes.

No és aquest el sol cas, ja que en els primers dies del mes s'han presentat dos escrits anàlegs, amb passius respectables.

Una important personalitat ha manifestat que actualment s'observa a Sevilla un fenòmen semblant al que es registrà en 1905 en que, degut a la ausencia de compradors per escassesa de les cullites, hi hagué dia que es presentaren tres suspensions de pagos.

La comissió d'exportadors marxarà a Madrid per a gestionar aussilis tan aviat com se trobi a la Cort el governador del Banc d'Espanya.

Posadas per la neutralitat

Madrid, 19, 12'30 matinada.

L'Ajuntament de Posadas, per on és diputat el senyor Lerroux, ha acordat per unanimitat felicitar al Govern per mantenir-se en la neutralitat.

Manifestacions den Dato

El senyor Dato ha dit que ara es reuniràn els ministres amb molta freqüencia, no sols per a estar al corrent de les noticies que es reben de la guerra, sinó per a ocupar-se en buscar solució als conflictes que diariament se presenten de paro forçós de fàbriques i mines, i aussilis que es demanen als bancs.

Aquests problemes requereixen un constant estudi i ràpida solució.

Ademés, el Govern s'ocupa de l'establiment de noves línies marítimes; de concedir primes per a la navegació i arbitrar medis de transport ràpids per a donar sortida a les fruites, vins, sucres i altres productes, i per últim de la creació a Espanya de noves industries.

Per ajudar an aquestes se troba el Govern disposat a donar tota mena de facilitats, inclòs la de subvencions, si l'importancia de l'industria ho requereix.

Respecte al sucre, ha celebrat el senyor Dato més d'una conferencia amb el senyor Sanchez Toca, i des d'ara s'exportarà aquest a nostra zona d'Africa, cosa que no ocorría, i es donaràn també facilitats per a l'enviu a Anglaterra, d'on han fet grans demandes.

La responsabilitat de la guerra

«La Epoca» publica una carta del doctor Grefeuberg, professor de la Universitat de Franckfort, acompanyada d'un follet publicat a Alemanya en diferents idiomes i que profusament ha sigut repartit pel món, titulat «Memoria i documents relacionats amb la guerra entre Alemanya i Russia».

En dit follet es dóna compte dels documents creuts abans de la ruptura de hostilitats, per demostrar que fou Russia qui va iniciar la guerra contra Alemanya.

El 1.er d'agost i en la mateixa tarde que l'exèrcit rús creuava la frontera alemanya, el canciller de l'imperi rebé el següent telegrama de l'embaixador de Alemanya a París:

Agost, 1 del 14. — A les meves repetides preguntes clares i precises de si França permaneixerà neutral en el cas d'una guerra entre Alemanya i Russia, me declara el president del Consell de ministres que França procedirà d'acord amb els seus interessos.

El mateix dia 1.er d'agost, a les cinc, o sigui quatre hores després d'expès el telegrama anterior per l'embaixador de Alemanya a París, el Govern francès va ordenar la mobilització total de l'exèrcit i de l'armada.

El Govern alemany va cridar l'atenció després sobre'l fet de que la política serbia en els darrers anys ha sigut dirigida contra la existencia i integritat de la monarquía austro-hongaresa.

En l'anexe núm. 3 manifesta que el Govern d'Austria-Hongría comunicà al de Russia que la seva actitut contra Serbia no era més que una mida defensiva, car l'imperi austro-hongarès no pensava provocar una modificació en les respectives sobiranies dels Estats Balkànics.

El Govern alemany va exposar als de França i Anglaterra la situació del conflicte.

El ministre de Relacions exteriors de Russia va declarar oficialment que a l'imperi moscovita li era impossible permanèixer indiferent en la Lluita.

L'Emperador d'Alemanya, en un telegrama dirigit al Rei d'Anglaterra, li va dir, el primer d'agost:

«Si França m'ofereix la seva neutralitat, garantida per l'exèrcit i la marina anglesa, desistiré d'atacar-la i empleuaré les meves tropes en altre lloc.

Espero que França no's posi rèrviosa, precisament en aquests moments.

Les meves tropes de la frontera reben ordre telegràfica i telefònica de no passar la frontera francesa. —Guillem.»

El mateix dia primer d'agost, el canciller Bethman Hollveg, teelgrafía a l'embaixador d'Alemanya a Londres:

«Alemanya està disposada a acceptar la proposició d'Anglaterra si aquesta garantitza la neutralitat absoluta de França en el conflicte rús-alemany.

Garantisem que la frontera francesa no serà franquejada per nostres tropes fins el 3 d'agost, a les set de la tarde, si abans d'aquesta hora es rebía confirmació d'Anglaterra. — Bethman.»

De Gibraltar

Algeciras. — Segueixen arribant a Gibraltar grans trasatlàntics que conduíxen tropes territorials angleses que han de substituir a les tropes colonials que marxaràn al teatre de la guerra.

Avui han fondejat 4 trasatlàntics conduint 10 batallons cap a Egipte.

A Gibraltar reben els seus capitans ordres i salpen escoltats per cuirassats que marxen a la vanguardia.

A la plaça anglesa hi hà gran quantitat de provisions preparades per a la expedició de tropes de l'India que han d'arribar d'un moment a l'altre.

A les dues de la tarde s'ha sentit canoneig a l'Estret. Se suposa eren senyals fetes per barcos anglesos a altres la nacionalitat dels quals no reconeixíen.

Per quarta vegada s'ha celebrat el judici instruit contra el súbdit austriac que pretengué entrar a la plaça.

El lletrat don Artur Carras ha pronunciat un eloqüent discurs. Avui serà dictat el fallo.

A Gibraltar ha quedat el batalló «Middesets», els reclutes del qual rebràn aquí instrucció.

Continúa l'espessa boira que dificulta la navegació a l'Estret.

Informació internacional

(PER TELEGRAF)

D'origen francès

Noticies de Russia

París, 18, 1'50 tarde. — Petrograd, 17. — Continuant la persecució de l'enemic, els russos han obtingut, sobre tot el front, importants èxits contra les retaguardies austriaques. Han près Saudomir; s'han apoderat, per assalt, d'una posició molt forta prop de Krleschoff; i després, passant el riu San, han estalonat als austriacs en la retirada.

A la regió de Jovorovo, han près columnes i convois de 6 i 14 còssos de exèrcit austriacs, apoderant-se de més de 30 canons i gran quantitat de municions i fent 5,000 presoners.

Al front de la Prussia Oriental solament es tenen noticies de combats insignificants. — Havas.

Consell a Burdeus

París, 18, 3'5 tarde. — Burdeus. — En el Consell de ministres celebrat avui s'ha acordat, a proposta del generalíssim Jofre, nomenar gran oficial de la Legió d'Honor al general Castelnau.

M. Viviani ha donat compte al Consell d'un telegrama del president del Consell de ministres de Montenegro dient que la victoria obtinguda per l'exèrcit francès sobre l'enemic comú ha omplert de joia a l'exèrcit i al poble montenegrins i fent vots per la victoria final de la França, defensora de la llibertat i la civilització. — Havas.

La situació a França

París, 18, 4'20 tarde. — Diu la nota oficiosa d'aquesta tarde:

La batalla va continuar ahir, dia 17, en tot el front de l'Oise i el Woevre, sense modificacions importants en cap punt.

Els alemanys han intentat tres moviments ofensius contra l'exèrcit anglès, però no han conseguit el seu objecte.

Hem avençat en alguns indrets, pels turons del Nort de l'Aisne.

Hem rebutjat violents contra-atacs nocturns entre Craonne i Reims, com també una tentativa ofensiva contra Reims.

Des de Reims fins l'Argonne els alemanys han efectuat importants treballs de fortificacions, adoptant una actitut purament defensiva.

A la Lorena i els Vosgos ocupen igualment posicions defensives prop de la frontera.

La situació a l'Argonne i el Woevre no ha canviat. — Havas.

Noticies de Bélgica

París, 18, 6'10 tarde. — Anvers, 17. — Segons una informació oficial, el dimecres, a darrera hora de la tarde, varen arribar a Termonde forces alemanyes procedents de Bruselles.

Durant la nit no va parar el foc de canó.

Avui s'ha entaulat un duel d'artillería entre els alemanys i els belgues que defensaven la desembocadura d'una carretera a la banda Nort de la població.

S'han presentat forces d'infantería alemanya davant d'un pont destruit pels belgues, essent acullides amb intens foc d'ametralladora, que ha obligat als alemanys a repiegar-se a Termonde. — Havas.

Baixes alemanyes

París, 18, 6'15 tarde. — Un corresponsal del «Daily Telegraph» diu que li sabut, per bon conducte, que'ls alemanys han tingut, durant la darrera quinzena més de 3,200 baixes diaries, entre morts, ferits i presoners. Se calcula que en el referit periode de temps els alemanys han tingut 14,000 morts.—Havas.

Navili anglés a fons

París, 18, 9'35 nit. — Londres. —L'Almiratlat anuncia que el navili d'instrucció anglès «Fisguard» ha anat a fons al Canal de la Manxa, resultant 7 morts.

Els salvats són 43. — Havas.

Noticies oficials russes

París, 18, 11'12 nit. — Petrograd. — Diu una nota oficial:

En el front de la Prussia Oriental els russos varen deturar definitivament ahir, 17, l'ofensiva dels alemanys, el quals en alguns llocs se replegueu operen desplaçaments.

En el front austriac continúa la persecució de l'enemic. Els russos avançen a les posicions defensives de Sniava, Jaroslaw i Przemsyl.—Havas.

Iniciatives

D'un quant tempsençà es multiplique entre nosaltres les iniciatives en favor de la cultura en general i de l'ensenyança primaria en particular. En diferents indrets de la nostra terra brollen com qui diu espontàniament, essent aquest conjunt de coincidencies el que demostra amb més evidencia el canvi favorable dels temps i el progrés de la nostra mentalitat.

A Barcelona s'inauguraren no fa gres mesos les Escoles de bosc, admirablement organitzades i emplaçades en un relleix de la veïna muntanya de Montjuic. Homes de diferents partits hi col·laboraren, prenent-hi part principal els nostres amics regidors senyors Ripoll i Rovira. Darrerament, el mateix Municipi, que envià quatre professores pensionades al curs Montessori de Roma, es prepara a l'implantació d'aqueixes modernissimes escoles de párvuls a la nostra ciutat, on en funciona ja una, sota els auspicis de la Diputació i dirigida pel professor senyor Palau. Les conferencies que sobre aquestes noves orientacions es donaren al Saló de Cent de Cà la Ciutat, molt interessants totes elles, tingueren nombrós i selecte auditori. Com ho és, també el d'inscrits al Curs d'Istiu que organitzà el benemèrit Consell d'Investigació Pedagògica, amb la col·laboració dels primers especialistes de la nostra terra. Les Colonies Escolars, tant les de la Societat Barcelonesa d'Amics del País com les municipals, han continuat aquest any amb entusiasme i amb perfecció creixents.

On aquest desvetllament es nota amb força singular, trascendint de Barcelona a tot Catalunya, és en la construcció de conjunts i d'edificis escolars. L'Ajuntament de Barcelona, encara que no l'ha escomesa seriament, ha plantejat aquesta qüestió, d'una importancia capdal per a ell i per a la nostra cultura. Molts altres Ajuntaments de Catalunya l'escometen, també, o ja la tenen resolta, mercès a la munificencia d'un particular, o a la col·laboració dels veïns, o a les campanyes infatigables d'algun home de bona voluntat. A la provincia de Lleida diferents municipis alhora es proposen tenir escoles decent i, segunt les exhortacions i consells del llur actiu inspector de primera ensenyança, don Feliu Jover, s'aixequen en santa creuada cultural i encarreguen al Consell d'Investigació Pedagògica la confecció dels plànols corresponents.

Per haver inaugurat el seu exercici en aquesta época constructiva, pot felicitar-se d'oportunissim l'advenimment del Dr. D. Valentí Carulla al Rectorat de la Universitat Catalana. Home que té de dò de fer-se càrrec, d'una ullada, de les mides essencials que en cada cas ha de pendre, fervorós de la cultura i devot de la nostra terra, ha deixat les faramalles oficials i, sense desprestigi de la seva autoritat, ha començat personalment aquest estiu una campanya en favor de la construcció d'escoles que ja fructifica en molts indrets, com no en podía ser de menys donades les energíes d'un propulsor que no s'acontenta d'altra cosa que de l'eficacia immediata dels seus actes. A Sant Sadurní d'Ossormort conseguí la voluntaria i decidida col·laboració dels propietaris d'aquell terme per reunir la quantitat necessaria per a començar les obres de l'edifici escolar. A Viladrau anuncià l'altre dia que cedía la quantitat necessaria per l'adquisició d'un magnífic solar on s'hi construiràn des seguida, amb la col·laboració dels veïns i de la colonia d'estiu, edificis de nova planta per a escoles, habitacions dels mestres i casa del Comú. Apòstol infatigable troba col·laboradors arreu i dóna l'exemple no planyent esforços pecuniaris i personals de cap mena.

Amb aquests formidables estímuls que venen de dalt, de les nostres corporacions i autoritats, i amb l'entusiasme que regna entre'l professorat i entre totes les classes cultes de ciutat i de pagesía, hem d'esperar que aquest moviment pendrà proporcions extraordinaries i que d'aquí pocs anys, malgrat la freda indiferencia de l'Estat i amb tot i la seva hostilitat, la llei de Catalunya serà renovellada.

Així sia.

Polítiques

"La Signou"

Es el títul d'un nou periòdic quinzenal que acaba de sortir a Tàrrega.

Explica així lo que vol dir la paraula «Signou»:

«De les set que hi hà al campanar de la parroquia, és aquesta campana la segona en tamany i importancia.

Quan al febrer de l'any 1672 caigué el campanar de Tàrrega, quedaren inutilitzades les campanes que hi havía, però se n'aprofità el mateix material per a fondre unes de noves, que l'any 1689 foren pujades al campanar nou.

Ademés de la seva intervenció en la riquíssima varietat de tocs del nostre campanar, «La Signou» és la que cuida de tocar a foc.

En la seva part alta porta gravada una petita inscripció llatina, junt amb l'any en que fou construida; i un xic més avall té gravats dos escuts de Tàrrega, alternant amb algún altre que suposem sigui d'algún gremi.

Pesa trenta nou quintars i el seu so correspòn a la nota musical «mi» grave.»

En el seu article, titulat «On anem», hi diu:

«El nostre lema és «Per Deu i per la

Patria. A fomentar i fer reviure el ver esperit cristià en totes les nostres coses i a desvetllar-hi el ver esperit patri aniràn encaminats nostres esforços. I per quiscuna de les coses que, en nostra ciutat o els seus voltants, naixi a l'escalf d'aquests hermosos sentiments «La Signou» repicarà fort i tocarà amb so de festa, aixís com si mai veu que's detenta contra ells, contra les coses per ells creades, o contra algún dels nostres sagrats interessos, a eshores «La Signou» tocarà a somatent fins que'l poble arborat hi respongui amb el crit de «VIA FORA».
Veu's-aquí on anem.»

Com es veu el nou confrare és escrit en nostra estimada llengua catalana i el saludarem amb les consagrades paraules:

«Puix parla català, Deu li do gloria.»

Miting a Sant Celoni

El prop-vinent diumenge, dia 20 del corrent, a les tres de la tarde, se celebrarà, en el local del Círcol Autonomista d'aquella vila, un grandiós miting d'afirmació regionalista i de protesta general d'aquella comarca per l'administració i els procediments caciquistes enfront de la noble conducta del digne alcalde senyor Coll.

Pendràn part al mateix, entre altres, els senyors Ventosa, Verdaguer, Garriga i Massó, Jover, Joan Raqué, Cabutí, Estanislau Duràn, Serra i Moret, i Jover i Serra.

Es convida als pobles del districte que vulguin assistir-hi, i en general a tots aquells qui vulguin solidaritzar-se amb els amants del regionalisme i la moralitat.

"¡Dialecto, dialecto!"

Un dels nous establiments docents de la Diputació de Barcelona ha enviat follets informatius a diferents entitats de Catalunya i del reste d'Espanya, entre elles les demés Diputacions provincials.

Don Juli do la Torre Bartolomé, president de la Diputació de Segovia, ha tingut a bé retornar a la seva procedencia l'imprès rebut, acompanyant-lo de un B. L. M. (datat el dia 11 detembre) en que diu que «al devolverle el adjunto folleto tiene el honor de manifestar-le que le parece magnífica la organización de esa Escuela, aunque no puede apreciarlo bien en todos sus detalles por serle desconocido el dialecto catalán».

La Diputació provincial de Ciudad Real, menys descortès que la de Segovia, retorna també l'exemplar rebut, fent constar en un paperet intercalat, que porta el segell d'aquella corporació, que «Se devuelve por desconocerse el idioma en que está escrito».

A Ciudad Real no deuen estar tan endarrerits com a Segovia, que, quan menys, saben que el català és un idioma.

Val a dir que també hi hà castellans que saben ser cortesos. L'altre dia, a les oficines d'un organisme creat recentment també per la Diputació do Barcelona, s'hi presentà una senyora, que per cert resultà ser madrilenya, en demanda d'informació; la qual, aixís que entrà i sense que hagués pogut conèixer que l'idioma de la persona a qui es dirigía fós català, es donà pressa a dir: «Dispense usted que no le hable en catalán porque yo no soy de este país y no sé hablarlo».

Varies

—Ha mort a Calella don Joan Borbonet Garriga, que ha ocupat l'alcaldía quasi constantment des de 1902 fins avui. Estava afiliat al partit conservador. L'Ajuntament ha acordat pagar tots els gastos d'enterrament i funerals que s'ha celebrat avui. Han sigut invitats tots els alcaldes del litoral del districte de Arenys. A. C. S.

—Don Josep Puig i Esteve, president del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de l'Industria de Barcelona, reb seguidament cartes i visites de simpatía estranyant-se de la denuncia que s'ha fet del seu discurs pronunciat a la Sala de Cent davant de l'alcalde al moment d'entregar a la ciutat la sumptuosa bandera catalana, confeccionada amb lo recaudat per suscripció popular.

Palau de Justicia

L'atentat contra el Sr. Ossorio i Gallardo

Cap a les onze del matí començà ahir, a la secció segona de lo Criminal de l'Audiencia provincial, la vista de la causa incoada amb motiu de l'atentat contra el senyor Ossorio i Gallardo.

Les precaucions no eren tan rigoroses com dijous, havent-hi, no obstant, algunes forces de policía i vigilancia al pis principal del Palau de Justicia, i una secció de cavallería davant una de les fatxades.

Segueix la prova testifical

Oberta la vista, va declarar en primer lloc l'inspector general de policía don Wenceslau Retana.

Relata els fets en la forma que és coneguda de tots, i afirma que quan les descàrregues era aprop del lloc del succés. Explica que amb la confusió que's produí no pogué fixar-se bé en la fisonomía dels que feien foc.

Defensor.—¿Es a dir que ni ara ni aleshores pot saber vostè quí fou l'autor dels trets?

Testimoni.—Nó senyor.

Fiscal.—Les precaucions que's varen pendre ho foren per creure que s'anava a alterar l'ordre?

T.—No senyor. Ho foren de precaució, i per l'espectació que havía produit la celebració del miting.

El senyor Retana no afegeix cap nou detall als que ja són coneguts, i es refereix a la seva primera declaració.

L'agent de vigilancia S. Izquierdo refereix que al processat Gasch se'l va detenir al carrer de Casp, i que al procedir-se a la seva detenció, intentà agredir a l'agent A. Martínez.

Després de la declaració del senyor Zamora, que no aporta rès de nou al judici, declaren dos perits.

Declaren sobre el reconeixement que feren a l'auto dels senyors Rialp i Ossorio, després de l'agressió, i afirmen que l'auto del primer té dos forats de bala. Un a la part posterior de la capota, i l'altre a la superior, valorant-se les pèrdues materials en 30 ptes. Les pèrdues de l'auto del senyor Ossorio en 75 ptes.

Es renúa la desfilada de testimonis, declarant el senador don Josep Monegal.

Diu que acompanyà al senyor Ossorio en el seu camí des de l'Hotel a la Sala Imperi, referint lo que va ocórrer en la forma que és més corrent en les declaracions dels anteriors testimonis. Afirma que'ls mauristes temíen un atentat de part dels radicals.

Don J. M. Nadal declara seguidament, dient que acompanyava al senyor Ossorio quan aquest anava al miting.

Afirma rodonament que's temía un atentat, per haver-se excitat a cometre'l en alguna premsa, en fulles i en les noticies que's teníen de que passaría alguna cosa.

Respecte al primer intent d'agressió al senyor Ossorio sols sab que va sentir crits i insults i, d'entre la gent que s'avalotava, va veure dos bastons enlaire, sense poder precisar quí els arborava.

Respecte al segón atentat diu poder afirmar que'ls primers trets sortiren de la vora d'una funeraria que hi hà a la cantonada de la Rambla de Catalunya i el carrer de la Diputació.

Don Josep Tarragó, que anava en l'auto del senyor Rialp, diu que aquest caigué ferit al tercer tret, no sabent rès més dels successos i de lo que passà a dintre de l'auto en que anava, prestant declaració conforme a la que'l fill de la víctima prestà ahir matí.

El policía Zacarías declara que ell i el guardia Navarro detingueren a dos subjectes, als quals se'ls ocupà un revòlver amb dues càpsules descarregades, no podent precisar quí eren els que ell va detenir.

Els policíes Fortuny i Gisbert no aporten rès de nou a la prova, declarant a continuació el seu company Navarro.

Aquest afirma que va detenir al processat Sebastià Lázaro mentres cridava contra els senyors Maura i Ossorio, ocupant-li un revòlver que tenía dues càpsules descarregades, observant que l'arma estava calenta com acabada de disparar. (Aquesta declaració ha impressionat a part del públic, que s'ha desfogat amb alguns murmulls.)

Els guardies de seguretat Rivero, Calatayud i Marindo, com els seus companys, només que vagament es recorden dels fets.

Després de declarar els guardies Gimeno i Siria, que segueixen el camí dels anteriors, declara l'agent de vigilancia senyor Gimeno, que'n detingué un que estava disparant.

Convidat a mirar si el detingut per ell estava entre els processats, li sembla que l'individu en qüestió és en Galdon, encara que no ho pot assegurar. Repeteix la declaració del senyor Bravo, prestada ahir, sobre la declaració d'aquest processat, afirmant que al ser detingut contestà cínicament al ser preguntat pel que feia: Disparar!

El companya de l'anterior, senyor Mesa, refereix que va distingir un individu que disparava una arma curta en el moment de passar els automòbils dels senyors Rialp i Ossorio, i en direcció an ells.

A petició del defensor, se llegeix la declaració que'l testimoni prestà en la seva primera declaració, en la qual digué que l'esmentat individu disparava a l'aire. Se refereix an el Galdón.

Preguntat el testimoni pel president, s'adhereix a la seva primera declaració.

Els agents senyors García i Hostench no diuen rès de nou en les seves declaracions. Durant la declaració del segón, se produeix un viu incident entre el fiscal senyor Posada i el president del Tribunal senyor Saavedra, a causa de que aquest l'adverteix de que no procedeix legalment en els seus interrogatoris, de lo qual s'han queixat diferentes vegades els defensors. L'incident acaba amb la protesta que'l fiscal formula sobre la conducta del president, del qual se queixa de que l'interromp continuament.

També es produeix un incident molt viu entre el senyor Iglesias i el president que aquest talla enèrgicament.

Els agents senyors Mata, Dalmau, Martínez i Morante, no declaren rès que no'ns sigui conegut.

Testimonis que no compareixen

Seguidament van ser cridats l'excomissari de policía senyor Tresols, don Angel i don Carles Ossorio i Gallardo, i el delegat de policía senyor Zaldívar, que no compareixen. El primer per ésser a l'estranger. El tercer per malalt i el senyor Zaldívar per estar de servei.

Darrera declaració

Per fi declara el policía don Antoni Ruiz, quí, en mig de l'espectació del públic, afirma que vegé al Portolés com tirava una pistola a terra, apretant a córrer. Aleshores el declarant cridà:—«A ese que ha disparado!»—detenint-lo quan el públic l'estava maltractant.

Fiscal.—¿Vostè coneixía al Portolés?

Testimoni.—Sí, senyor. Els meus companys me l'havíen senyalat com un subjecte sospitós. Ademés, el coneixía des de la setmana tràgica.

F.—¿En quina direcció disparava?

T.—En direcció dels automòbils que passaven.

El defensor demana que's llegeixi la primera declaració del testimoni, en la qual no consta el detall del llençament de l'arma.

Aleshores el testimoni es reitera en la seva primera declaració.

El senyor Ossorio

Acabada la prova testifical es procedeix a la documental, de la que sols té cert interès la declaració que prestà el senyor Ossorio el dia de l'atentat.

En els fets del primer atent, quan es dirigía a la Sala Imperi, concorda absolutament amb la declaració dels acompanyants que havíen declarat anteriorment. Del segón atentat només sab que's dispararen molts trets.

Relata els fets aquests sense fer acusació de cap mena contra ningú. Afirma haver-se enterat que's tractava d'exteriorisar una protesta contra ell i que temía fundadament que fos alguna cosa més que senzills visques o moris. Parlant de la policía l'ataca per la inhabilitat en evitar el tiroteig tan nodrit com fou.

***

A un quart de dues va suspendre's la sessió, per a renuar-la avui, a les deu del matí.

***

Sembla que amb motiu dels incidents ocorreguts durant la celebració del judici, no regna molta armonía entre'l president de la Sala senyor Saavedra i l'advocat fiscal senyor Posada.

El president de l'Audiencia senyor Serantes i el fiscal senyor Godoy s'han entrevistat, suposant-se que s'ha parlat de l'assumpte.

Municipi

El Municipi i el Govern

Ahir es reuniren amb l'alcalde Sr. Boladeres els representants dels grupus consistorials senyors Abadal, Pich, Matons i Grañé.

També va introduir-se a la reunió el senyor Juncal.

El senyor Boladeres va explicar les gestions fetes a Madrid per a facilitar la marxa econòmica de l'Ajuntament pertorbada pels conflictes actuals. La reunió, a la qual assistía el secretari accidental senyor Janer, va durar prop de dues hores, havent el senyor Boladeres donat compte de les seves impressions, que no pequen d'optimistes.

El sortir de la reunió, el senyor Boladeres va dir que encara no sabía si pendría possessió o si se n'aniría a reposar uns quants dies.

***

Segons manifestà el senyor Pich, les solucions que el Govern oferí al senyor Boladeres autoritzar, a fi de reforçar els ingressos i nivellar el dèficit, són la restauració de l'impost sobre vins i l'implantació d'un altre impost sobre solars i millores urbanes.

L'Ajuntament demanava: la supressió del cupu de consums, mantenint l'arbitri sobre les carns i algun arbitri extraordinari que no fos sobre lloguers, espectacles ni illuminació.

Establir un nou concert amb l'Estat per a pagar an aquest la part que li toca del cupu de Consums per determinat número d'anys i per 500.000 pessetes anyals, a fi de cubrir les fòrmules legals.

Una moratoria per a pagar la part del cupu de consums de 1915, moratoria que sería de 5 o de 10 anys, durant els quals s'aniría pagant lo corresponent a 1915.

Segons sembla el Govern no accepta cap d'aquestes fòrmules i no's coneix més solució que l'establiment d'impostos nous, patrocinat pel senyor Boladeres.

***

El senyor Boladeres manifestà anit que avui s'encarregaría de l'Alcaldía.

El regidor pel districte III, senyor Puig i Alfonso, ha acompanyat a l'Alcaldía una comissió de veins del carrer del Coll, els quals demanen que a les obres de construcció de la clavaguera s'hi treballi de nit, perque, al pas que van, n'hi hà per moltíssim temps.

I donat l'enorme trànsit que hi hà allí, el perjudici que's causa als industrials és molt gros.

L'alcalde ha ofert parlar al contractista.

Les estàtues del Saló de Sant Joan. S'ha proposat que les estàtues del Saló de Sant Joan siguin posades als següents llocs: la de l'Almirall Roger de Lluria, al passeig Nacional de la Barceloneta; de de Wifred, al Paralelo, prop del carrer de St. Pau per estar allí l'antic monastir de Sant Pau; la del pintor Viladomat, a la plaça del Pí, per estar dit pintor enterrat a la iglesia del Pí; la de l'arquitecte Faura, a les escales de la Catedral, per haver sigut un dels arquitectes directors d'ella; la del comte Berenguer, a la plaça del Rei; i les del canonge Desclot historiador, i del canonge Pere Albert, compilador del dret feudal, en dos punts de l'Ensanxe, a fi de destruir un xic la monotonía d'aquells carrers.

La ponencia encarregada de l'adquisició de solars per a cases barates ha fet avui una visita d'inspecció a varis dels solars oferts.

El Deganat del Collegi d'Advocats ha designat per a formar part del Tribunal per a les oposicions a la vacant d'oficial segón encarregat de l'arxiu i oficina facultativa d'Urbanització i Obres, al collegiat don Pius Fatjó i Vilas.

En virtut de reclamacions presentades s'ha disposat que ademés de la imposició de la multa de 50 ptes., s'ordeni treure quatre fornals amb caldera oberta, installades sense permís, a la fàbrica de refinar sucre establerta al carrer de Llull, núm. 9.

Els veins dels carrers de l'Aliga, Vilardell, Vidriol, Sant Roc i altres de Hostafrancs, es lamenten de que ningú cuidi de tenir aquelles víes en estat un xic decent, perque, més que carrers de ciutat, són dipòsits d'escombraríes.

Les queixes formulades al tinent alcalde interí, el famós senyor Juncal, no han donat fins ara cap resultat.

La comissió de Foment ha près una resolució respecte al taller de serrar fusta del carrer d'Aragó, 128, que tantíssimes queixes havía ocasionat.

El personal de les brigades municipals, baix la direcció de la Quefatura de la Inspecció Industrial, procedirà a arrencar els electro-motors i demés maquinaria installada en els baixos de la esmentada casa.

En el cas de que l'interessat no consenti que l'esmentat personal de l'Ajuntament pugui entrar en el local, l'alcaldía es dirigirà al jutjat sollicitant l'aute autorisant l'entrada.

Desestimada la instancia d'uns propietaris i veins de la riera de Cassoles sollicitant la nullitat de l'expedient de supressió i conversió de la riera de Vallcarca en carrer, des de l'Hort de la Travessera; s'ha acordat exposar durant el plaç de vint dies el projecte d'aliniacions per a convertir en carrer el troç de dita riera de Vallcarca, entre la Rambla del Prat i la plaça dels Josepets, a fí de que puguin presentar les reclamacions que estimin pertinents tots els que's considerin afectats pel projecte.

Degut a les gestions practicades pel tinent d'alcalde del districte V, senyor Rosés, la Societat Energía elèctrica ha donat l'ordre d'arreglar el paviment dels carrers de Carretes, Cera, Olm, Arc del Teatre i Porta de Santa Madrona, on s'hi havíen fet obres de canalisació.

Alguns regidors de la comissió de Consums es mostraven molt disgustats pel fet de que els armadors de barcos pesquers es neguin a desamarrar.

La comissió d'ells que conferencià amb la comissió de Consums oferí categòricament i no una sola vegada, que si l'Ajuntament acordava l'exempció de drets sobre el glas, tornaríen a la feina tot seguit.

L'acord està près i no hi hà senyals de que'ls barcos es moguin.

La comissió de Foment ha acordat: Encarregar a la secció facultativa que formuli el presupost detallat i especificat dels treballs que han de comprendre l'ampliació del contracte de continuació de les obres del mercat de la plaça den Galvany.

Que l'Ajuntament es reincauti dels terrenys llogats per a tret de colom a la Secció Marítima del Parc, per haver acabat el període d'arrendament, designant-se als senyors Grañé, Rita i Balugera per a efectuar dita reincautació.

Aprovar el projecte d'urinaris subterranis, a l'entrada del carrer den Salmerón (Jardinets).

Es dona compte de la moció dels senyors Grau i Cararach demanant que's construeixi una pared de contenció a la riera de Sant Andreu, prop la boca de la clavaguera, amb el fi d'evitar els perjudicis que ocasiona l'aigua els dies de grans pluges.

Les 34 vacants de municipals que hi havía per a proveir, han sigut totes omplertes per l'alcalde accidental senyor Pich, havent-se comentat molt que no hagi tingut l'atenció de reservar-ne algunes al senyor Boladeres.

La majoría—si no tots—dels nomenats pel senyor Pich, no tenen altre mèrit que el d'ésser lerrouxistes. De les condicions que fixa el reglament respecte a edat, aptituts físiques, haver servit a l'exèrcit, etc., etc., no se n'ha preocupat gens.

Lo bo del cas és que el senyor Pich ha ordenat al comandant senyor Mendiola que dongui possessió als nomenats. I el senyor Boladeres, que està altament molestat per la falta del senyor Pich, li ha prohibit que els en dongui.

I el comandant no sab per quin cantó girar-se.

De Castelltersol

El resultat del concurs local de Lawn-Tennis fou el següent:

Parelles mixtes: Primer premi, Mercè Canals i Pau Sagnier; segón premi, Nuria Sagnier i Manuel Martínez Imbert.

Prova individual de senyoretes: Primer premi, Mercè Sagnier; segón premi, Montserrat Sagnier.

Prova individual de joves: Primer premi, Pelegrí Rovira; segón premi, Camil Doria.

La Copa més gran, amb la qual es discutía el Campionat, fou la que regalà don Enric Plà i la guanyà don Pelegrí Rovira. La segona la regalaren els senyors E. Doria i L. Sagnier, essent-ne guanyadora la senyoreta Mercè Sagnier.

L'acte d'entregar els premis se celebrà en la Sala de «La Regional», fentho l'alcalde per acord de tots els interessats, resultant una festa molt simpàtica i plena d'entusiasme, acabant-se amb un ball en honor dels afortunats en el concurs.

El diumenge, a la tarde, a l'Hotel Prudencio s'hi celebrà el xampany de honor amb que festejà son triomf el Campió local de Tennis don Pelegrí Rovira, assistint-hi tots els socis del Tennis Court. Pronunciaren inspirats brindis els senyors Carreras i Pla, i per últim l'alcalde senyor Sala brindà pel Campió i per tota la colonia forastera donant les gracies en nom del poble per l'afecte i generositat demostrats a favor de la vila en els dos balls de Beneficencia celebrats durant aquest estiu, els quals denoten un producte líquid a favor dels pobres de 1.209'10 pessetes. Foren molt aplaudits.

El producte del Cotilló del dia 8 no fou de 700 pessetes com deia en una darrera correspondencia, sinó de 942'10, i el de la festa major de 267.

Les senyoretes Sagnier i Canals també celebraren les copes guanyades, convidant a les sèves amigues a un refresc servít pel mateix Hotel.

La fira celebrada el diumenge passat, no es vegé tan concorreguda com els altres anys, degut sens dubte al malestar general.

L'Ajuntament, en sessió de 14, acordà felicitar al Govern per sostenir-se neutral en l'actual guerra internacional. També acordà donar el nom dels benemèrits patricis don Joaquim Brugaroias i don Miquel Cuspinera, respectivament, als troços edificats de la carretera de Granera i de la carretera de Moyà; i el de don Joan Maragall al carrer nou, que fa angle amb el de C. Calvet, honrant el nom de l'illustre escriptor qui formà part de nostra colonia estiuenca. També es diu si es donarà el nom den Prat de la Riba al carrer Nou.
—El corresponsal.

La Mancomunitat

Carreteres i camins veïnals

Estàn celebrant-se actualment en totes les comarques catalanes les reunions de les Juntes creades per a rebre l'informació pública relativa al plan de carreteres i camins veinals de la Mancomunitat. Les dites reunions obtenen el més satisfactori èxit.

Com és sabut, la Mancomunitat s'adreçà a tots els municipis de Catalunya invitant-los a indicar les víes de comunicació la construcció de les quals creguessin més necessaria i urgent. Les peticions dels municipis, agrupades per partits judicials, han estat exposades durant un mes a les Cases Consistorials respectives. En cada cap de partit judicial s'ha constituit una Junta formada pels diputats a Corts i els diputats provincials de la demarcació, un enginyer i un ajudant d'Obres públiques. Davant d'aquestes Juntes informen, oralment o per escrit, els veins i entitats dels pobles afectats, amb el fí de que pugui tenir-se concixement exacte de les necessitats del país en quant a víes de comunicació.

Les Juntes donaràn posteriorment son dictamen i formaràn una relació de les carreteres i camins que considerin acceptables, numerats per ordre d'importancia i urgencia. Els dictàmens de les Juntes comarcals passaràn a una Comissió encarregada de formar la relació general i de reunir tots els elements d'informació i judici oportuns. Amb aquests antecedents, el Consell de la Mancomunitat redactarà el projecte de plan de carreteres i camins, que serà sotmès a la deliberació de l'Assamblea.

De Societat

El nostre benvolgut amic i company de causa don Emili Boixa i Diví, farmacèutic d'Horta, s'ha unit en matrimoni amb la gentil i distingida senyoreta Francisca Guillemí.

Els desitgem moltes prosperitats en son nou estat i molts anys de vida per disfrutar-ne.

—

Donya Caritat Vives i Llera, esposa de nostre amic, l'advocat d'aquest Collegi don Josep M.ª Parés i Bartra, ha donat a llum una xamosa nena.

Rebin dits esposos nostra més coral enhorabona.

MES TELEGRAMES
I TELEFONEMES
DE "LA VEU DE CATALUNYA"

(PER TELEFON)

La «Gaceta»

Madrid, 18, 10 matí.

La «Gaceta» publica

Decrets de la Presidencia i Guerra ja tramesos.

Reglament per a la declaració de lliberts i tractament que se'ls ha d'aplicar.

Reial ordre habilitant el punt anomenat Caia de les Algues a la badia de Palma de Mallorca per a exportar en règim de cabotatge les fustes, pedres de contrucció, llenya i carbó de pí que produeixi la finca Son Ver.

Altra habilitant els punts de Bassa blanca, a la badía de Alcudia, i Conca del Pinar i Barrera de la Montanya, a la badía de Pollensa, per a embarcar per cabotatge les fustes i llenya del mont Victoria, propietat de la ciutat de Alcudia.

Relacions de les pensions declarades pel Gonsell Suprem de Guerra i Marina durant la primera quinzena del mes actual.

Foc

Madrid, 18, 2 tarde.

Un telegrama oficial rebut a Governació dóna compte de que en l'Academia d'artillería de Segovia es declarà un incendi que va destruir el pabelló d'atalatges.

No ocorregueren desgracies personals.

Firma de Foment

El ministre de Foment ha sotmès a la firma del Rei, entre altres decrets, els següents:

Autoritzant a la Junta d'Obres del Port de Tarragona per a executar per administració les obres de l'empedrat de les zones primera, segona i tercera del moll de costa del citat port.

Aprovant el projecte d'Ensanxe de la població de Castelló de la Plana, i

Disposant que'l segón grupu d'obres de l'estany de María Cristina de Castelló, es divideixi en tres parts.

l'Instrucció pública

Madrid, 18, 9'15 nit.

S'anuncía a concurs de traslat la provisió de la plaça de professor de terme de Dibuix artístic i Elements d'historia de l'Art, vacant a l'Escola de Barcelona.

—Se nomena aussiliar provisional de Francès, de l'Institut de Tarragona, a don Isidre Pijoan.

En Maura

Aquest matí ha arribat a Madrid, de tornada de sa excursió estiuenca, el senyor Maura.

En Luque

Procedent de Saragossa ha arribat el director de la guardia civil don Agustí Luque.

Defuncions

El consul d'Espanya a Oporto participa la defunció d'alguns súbdits espanyols, entre ells Alfons Fernàndez Gispert, de Cherta (Tarragona), de 40 anys, casat, empleat.

Vista d'un recurs

A la Sala tercera del Tribunal del Suprem s'ha vist avui una apellació contra una sentencia del Tribunal provincial de lo Contenciós-Administratiu de Saragossa en un important plet en el que's debatíen els drets i obligacions recíproques dels ajuntaments i dels propietaris en materia de conservació i reparació dels camins veïnals.

Ha sostingut l'apellació el fiscal senyor Fernàndez Gofin, impugnant-lo en nom dels propietaris el lletrat senyor Ossorio i Gallardo.

La fundació Figueroa

Madrid, 19, 12'30 matinada.

El senyor Montero Villegas diu en carta dirigida a la premsa, que el patró de la fundació Figueroa sols té un sou de 6.000 rals anyals.

Ignora si el marquès del Vadillo ho sabía abans d'acceptar el càrrec, però assegura que ho sabía el ministre de la Governació, qui es va nomenar ell mateix, abans, patró d'aquesta fundació, però després se'n va penedir, deixant sense efecte el seu propi nomenament, nomenant al marquès del Vadillo.

A l'Universitat de Salamanca

Els catedràtics de l'Universitat de Salamanca senyors Maldonado, Giraldez Pereira, Arbon, González do la Calle i Bernis, han enviat una nota a la premsa en que diuen que s'abstenen d'emetre judici sobre dels fets en la qüestió Unamuno, per considerar que aquest assumpte correspón en tot lo que tingui de litigiós a la esfera oficial.

Neguen que ni el senyor Unamuno ni cap dels firmants hagin pensat en nomenar al primer vis-rector, i asseguren que la votació se va efectuar quan ja ells s'havíen retirat del claustre, i que aqueixa retirada fou deguda a que el Rector llençà un insult contra un dels claustras, sense voler-lo retirar.

Lo mateix faríen sempre que a un dels presents se li digués insolent, fos qui fos el claustral a quí s'apliqués el calificatiu.

Aquest se va aplicar perque el senyor Unamuno va dir que més que el Rector sortint era el Rector tret.

De la Diputació

S'ha firmat pel ministeri de la Governació una Reial Ordre autoritzant a la Diputació Provincial de Barcelona, per a contractar directament la collocació i pignoració amb entitats bancaríes dels títuls dels emprèstits destinats a obres públiques provincials.

El foc de Segovia

El ministre de la Governació ha entregat després del Consell a la premsa la següent nota:

Import aproximat dels efectes d'atalatges existents en el Parc de Segovia.

Atalatges de siti núm. 75 i elements solts dels mateixos, 90,000 pessetes.

Idem experimentals i de campanya 28,800 pessetes.

Idem de carros catalans i montures, 15,000.

Total 133,800 pessetes.

Aquest material és el que's suposa destruit per l'incendi de la nit del 17 de l'actual.

Atracció de forasters

El president del Foment del Turisme a Madrid, senyor García Molinas, ha dirigit una carta a la premsa demanant no's publiquin noticies alarmants d'epidemies de tifus, escarlatina, etc., perque hi hà molts estrangers que pensen venir a invernar a Madrid i al llegir aquestes noticies es retreuen.

Llibertat condicional

«La Gaceta» d'avui publica el reglament relatiu a la llei de Llibertat condicional.

El llibert serà enviat directament al lloc que se li hagi designat i permanexerà allí fins que se li concedeixi la llibertat definitiva, si segueix observant bona conducta; en cas contrari es revocarà la gracia i reingresarà en presó.

Tan prompte arribi al lloc de son destí es presentarà al president de la comissió de llibertat condicional, al jutge d'instrucció o municipal, segons els casos, i els exhibirà el document que identifiqui la seva persona.

El primer de cada mes deurà dirigir per correu al Director de la presó un concís informe referent a sa propia persona escrit per si mateix o per persona a son prec. Aquest informe serà presentat al president de la comissió de llibertat condicional, al jutge d'instrucció o al municipal, per a que'l visin i el remiteixin d'ofici a la presó.

Aquest informe expressarà el jornal o remuneració pel seu treball si el rebés amb puntualitat, i en cas contrari expressarà la causa, aixís com les economíes o estalvis que pugui fer.

Deurà dir veritat en l'informe, evitarà males companyíes i s'abstindrà de begudes alcohòliques.

Durant el temps que permaneixi en situació de llibert, comptarà amb el consell i protecció de les autoritats i en tot moment trobarà un lloc de retir i protecció en cas de desgracia.

Al Ferrol

Demà, dissapte, a les cinc de la tarde, sortiràn cap al Ferrol els infants Lluisa i Carles, per a assistir a l'acte del llençament del nou cuiraçat «Jaume I».

Ferrol. — Ha fondejat el yatch reial «Giralda», que servirà d'allotjament als infants.

Aquesta tarde arribarà el creuer «Reina Regente», que permaneixerà al Ferrol durant les festes.

S'està ultimant el decorat del cuiraçat «Alfonso XIII» on s'allotjaràn els senadors, diputats, periodistes i demés invitats a l'acte del llençament.

Ha arribat un esquadró del regiment de cavallería de Galicia.

La festa
de la Mare de Deu de la Mercè

La parroquia de la Mercè ha publicat uns cartells anunciant la festa de la Patrona de Barcelona, que s'han fixat als llocs de costum.

També s'ha fet un tiratge d'elegants programes, en els quals, a més de l'anunci dels cultes, hi hà poesíes den Josep Carner, en Lluís Valeri, na Clementina Arderiu i en Josep M. López Picó.

Dia 23, vigilia, a les quatre de la tarde: Vespres i Maitines, per la Comunitat, i cant de la «Salve Regina».

Dia 24, Festivitat: Al matí, a les vuit, Missa matinal Gregoriana «Fons bonitatis», celebrant el rector, doctor Valls. A tres quarts de deu: Hores menors. A les deu, amb assistencia del Vicari Capitular i autoritats locals, el Capítol Catedral oficiarà, cantant-se la missa amb acompanyament d'orga «To Christe Supplices», de Bonvin, dirigida pel mestre Millet. Farà el panegíric el doctor don Leandre Sanchez, canonge magistral d'Oviedo. A la tarde, a les sis (i an aquesta hora tots els dies), es començarà la novena amb el Sant Rosari, exercicis, interpretació de composicions religioses, dirigides pel citat mestre, sermó pel referit canonge magistral d'Oviedo, el qual predicarà tota la novena, finalitzant amb el besamans.

Dia 26. Abans de la funció de la tarde, hi haurà la «Salutació Sabatina».

Octubre, dia 2, a les vuit: Missa de Comunió general, amb plàtica, en unió de l'Apostolat de l'Oració, Vetlla i Desagravis a Jesús Sagramentat. A la tarde, a les sis, final de la novena.

Diputació

—La Comissió Mixta de Reclutament des del prop-vinent mes d'octubre es reunirà tots els divendres no festius.

—Ha tornat de Madrid el senyor Ferrer i Bàrbara.

—El senyor Sans i Buhigas ha estat a la Diputació per a gestionar en sentit favorable la resolució dels repartiments generals d'utilitats dels pobles de la provincia que tenen recursos pendents.

— S'ha publicat i s'està repartint per tots els centres oficials, entitats de cultura, etc., la Memoria de l'actuació i organització de l'Escola de Funcionaris d'Administració local.

Forma un elegant volum de 300 planes en que, després de donar compte de l'èxit obtingut per la nova i utilíssima institució i de detallar la seva organització i funcionament, s'exposen els qüestionaris de les ensenyances que es donaràn en el curs que començarà el primer d'octubre vinent, qüestionaris de alt interès científic, que suposen a la creació d'un veritable centre d'investigació de que estava realment mancada la nostra patria.

Musicals

L'Institut Català de Gimnàstica Rítmica es prepara a renuar els seus estudis obrint, el dia 3 del prop-vinent octubre, el nou curs 1914-15. Enguany, a més de les ensenyances de Gimnàstica rítmica, cançons, dança i plàstica, iniciades amb tant d'èxit, ja en els curs anteriors, se començarà un curs complet de Solfeig i Teoría de la música i educació de la veu i de l'orella, segons un mètode completament nou, especial per aquest Institut i inspirat no solament en les cèlebres idees del Ritme Jaques-Dalcroze, sinó també en les dels més famosos pedagogs musicals moderns. Aixís mateix els alumnes de l'Institut tindràn també una classe alterna de Gimnàstica sueca, que ensenyarà un jove professor molt competent. L'educació pel ritme, que fomenta amb tant desinterès i amb tanta activitat aquest Institut, tindrà des d'ara tots els complements indispensables, que puguin assegurar l'eficacia dels seus resultats.

El record inesborrable que deixà la Primera Festa del Ritme i de la Dança que celebrà aquest Institut al finalitzar el curs anterior i els elogis unànims que meresqué l'obra del mestre Llongueras, fan augurar per aquest nou curs un èxit complet i ben merescut. Aquesta alta i refinada educació, a base del ritme, que ha introduit l'esmentat mestre Llongueras en el nostre país, era d'una indiscutible necessitat en la nostra bona societat, que vol seguir en tot els progressos de les nacions més civilitzades d'Europa i prova d'això és el nombre i la qualitat dels alumnes que acudeixen, i acudiràn, aixís ho esperem, cada dia més, a les interessantíssimes sessions d'aquesta meritíssima Institució.

La matrícula ha quedat oberta des del dia 15 dels corrents, a la Consergería del Palau de la Música Catalana, on se faciliten tota classe d'informes i detalls.

ULTIMA HORA
Més del conflicte europeu

(PER TELEFON)

Referencies d'uns passatgers

Madrid, 19, 1'45 matinada.

Vigo.—Entre'ls passatgers que han arribat en el vapor «Andes» figuren alguns que ho eren de l'alemany «Blucker» abans de la seva entrada a Pernambuco.

Conten que'l 18 del mes passat hi hagué una collisió perque gran part de la tripulació cregué que un mariner suiç era de nacionalitat francesa. El maltractaren crudelment i l'hauríen mort a no evitar-ho els passatgers.

Un d'aquests va donar un visca a França i els tripulants armats amb pistoles i destrals escometeren contra el passatge. Moriren assassinats 14 passatgers, 24 foren llençats a la mar i 50 quedaren ferits.

El creuer brasileny «Benjamin Constant», creient que la culpa era dels passatgers, va detenir-ne a dèu que després foren posats en llibertat.

Entre'ls assassinats hi havía 10 espanyols, 1 portuguès, 1 argentí, 1 italià i 1 xino.

L'«Infanta Isabel de Borbón»

Las Palmas. — Avui s'han vist a l'horitzó varis barcos de guerra.

Procedent de Buenos Aires, ha sortit cap a Cádiz l'«Infanta Isabel de Borbón», amb 1,200 passatgers.

Venen a bordo viatgers procedents del barco alemany «Blucker».

Diuen que sortiren de Buenos Aires el 23 de juliol i el 26 de Pernambuc, seguint cap a Las Palmas.

El 6 d'agost el descubriren uns barcos de guerra anglesos i el capità ordenà el regrès a Pernambuc, on entrà depressa i sense pràctic.

Fins el dia 8 va estar acullit a les aigües neutrals.

Hi havía passatgers francesos, espanyols i portuguesos.

Un passatger francès, comentant la guerra, va dir que França derrotaría a Alemanya, i un tripulant alemany que ho va sentir el va fer caure d'un cop de puny.

Sortiren varis foguiners alemanys i el francès ho hauría passat molt malament a no intervenir-hi espanyols i portuguesos.

Vaga al «Colombia»

Las Palmas. — Des de fa tres díes està en vaga la tripulació del vapor austriac «Colombia», fondejat en aquest port des del començament de la guerra.

Fou despedida amb arreglo a la legislació austriaca, per tractar-se d'un cas de força major: la guerra.

A bordo del «Colombia» hi hà centenars de passatgers.

La tripulació és molt heterogènia, car hi hà croates, txecs i eslaus, i volen que se'ls paguin els jornals. S'hi nega la casa armadora i resulta violentíssima la situació.

Anit, després de negar-se els cuiners a preparar el menjar per al passatge, se sublevaren 60 homes de la tripulació, amenaçant al capità i oficials.

El «Colombia» donà tocs d'alarma i hi intervingueren el cònsul d'Austria i el comandant de Marina.

Com no deposessin la seva actitut, acudiren 45 homes de la dotació del creuer «Cataluña», essent desembarcats i conduits a la presó 11 mariners del «Colombia».

Adobs Espinás
Rambla del Centre, 37.—Fàbrica a Sans.

NOTICIES

DE BARCELONA

Dels mossos d'Esquadra.

Els de Caldetes han denunciat a dos individus per baralles i lesions.

—Els de Vilassar comuniquen que fou trobat a la platja de Premià el cadàvre d'un home desconegut, com d'uns 30 anys, llensat, segons indicis, pel mar i amb la particularitat de portar a cada butxaca del pantaló una pedra com de 4 kilos de pès.

—Els de Sant Cugat han denunciat a 4 veïns que caçaven dins d'una finca vedada i al ser reconvinguts per l'amo l'insultaren i l'amenassaren.

—Els de Prats de Rei han capturat a dos homes de Calaf per haver robat feixos de llenya d'un bosc.

Al carrer den Pujades, un subjecte de 62 anys, d'ofici tintorer, ha tingut una greu disputa amb un matrimoni per qüestió d'interessos.

El tintorer, exasperat, s'ha tret un revòlver i anava a fer un estropici, però en aquell precís moment passaven dos municipals que l'han guanyat per mà i li han prés l'arma abans de que en fés ús.

Una parella de seguretat s'ha encarregat de posar-lo a disposició del jutge.

— ELS NENS dèbils deuen pendre «Aixarop Hipofosfits Salut».

Un jornaler de 29 anys passava a darrera hora del vespre pel carrer de Sant Llàtzer i vegé que dos homes s'escometíen ganivet en mà.

Coratjosament s'hi posà entre mig i prengué la eina a un dels contendents, però es feu una ferida d'alguna importancia a la mà dreta.

Els disputadors, al veure la mà bruta de sang, agafaren por i fugiren escapats, ignorant-se qui són.

— La manera de prolongar la vida és conseguir una bona digestió, posant l'organisme en condicions de resistencia per a evitar i curar les malaltíes cròniques. L'integritat estomacal es consegueix prenent l'Elixir Estomacal de Sàiz de Carlos.

Una veïna del carrer del Miracle, 24, ha denunciat que durant la seva ausencia, havíen entrat lladres al pis i ho havíen registrat tot, però no s'havíen endut rès.

Probablement, no per falta de ganes.

Sabó "La Toja"
Únic en el món

Va ser detinguda ahir matí a la Catedral una dòna d'uns 50 anys, que durant l'ofici va posar-se a cridar dient coses incoherents i alarmant als fidels.

Un municipal va portar-la a la delegació i es gestiona son ingrés a un manicomi per tractar-se d'una dòna pertorbada.

—Fonògrafs i Discos Odeón i Fonotipia, nou repertori, carrer Santa Agna, 21.

A un magatzem de mocadors i roba del carrer Alt de Sant Pere, 36, hi ha hagué ahir migdía un escàndol motivat per diferencies entre els socis de la casa.

En ocasió de fer el balans, un dels socis va creure tenir dret a una partida de mocadors i els va fer encarregar a un carretó. L'altre soci s'hi oposava i va sortir al carrer demanant aussili a tocs de pito.

Un municipal hi va intervenir i va portar als desavinguts socis a la delegació, des d'on l'assumpte ha sigut sotmès al jutjat.

—**Diabetis, gota, albuminuria i artritisme. L'aigua de Prats del Rey és l'*única* que de veritat cura. En farmacies i dipòsits.**

El conflicte dels pescadors d'altura segueix en el mateix estat: immobilisats tots els vapors que hi hà en el port.

Ahir va entrar el «Lord Roberts», el qual, després de desembarcar el peix que portava, va quedar immobilitzat.

Lo mateix ha fet el «Bohemio».

-VERITABLES PREUS DE FÁBRICA en Llencería, Mocadors, Jocs de llit, Roba de taula, Tovalloles, Camisería de senyora. — Fàbrica de teixits de fil i ses confeccions. Fills d'Antoni Feliu, Fontanella, 9.

Ahir entraren al port els següents vapors:

«Monte Toro», de Mahó; «Bellver», de Palma; «Lord Roberts», de la mar; «Valencia», de Sevilla; «Nancy», de Gede; «Ausias March», de Valencia; i «Barceló», de Valencia.

— No compreu Lavabos, Banys, Vaters, etc., etc., sense abans visitar la gran exposició de la casa Lacoma G. Passeig de Sant Joan, número 44. Preus ventatjosos.

Ahir a la tarde, va entrar al port el canoner «Temerario», procedent de Cartagena.

—Fosfo-Glico-Kola-Lecitinat, cura neurastenia. B. Doménech. Rda. S. Pau, 77.

Durant les hores que ha estat de guardia el jutjat de la Concepció s'han instruit 27 diligencies, ingressant als calabossos 7 detinguts.

Havent-se queixat el jutge degà senyor Casado al President de l'Audiencia de l'estat dels calabossos del jutjat de guardia, al Palau de Justicia, realitzaren els dos una visita als esmentats calabossos per a veure de trobar les causes de la manca d'higiene que s'hi troben i la seva situació dintre de la casa, que no és lo indipendent que fóra de desitjar.

Se comprovà que estàn molt bruts i que despedeixen mala olor, provenint aquesta principalment de que s'hi tenen gallines i trastos vells.

Ademés, estàn en contacte amb parts habitades del Palau, lo qual podría ser perillós segons qui hi habités per a la perfecta incomunicació dels detinguts, quan aixis ho disposa el Jutge.

Per a la neteja s'ha demanat l'aussili de la Comissió d'higiene de l'Ajuntament i per a la reforma a l'arquitecte de la casa.

En els Jocs Florals de la Bonanova, que tindràn lloc el diumenge, li ha sigut adjudicat el premi del senyor Abadal, senador del regne, al nostre company de premsa don Joan Barta, per la seva composició «El castell de Bellesguart».

Tribunals. — Senyalaments per avui, dia 19:

Audiencia Territorial. — Sala primera. — Menor quantía, L. Burgues contra Rubert i germà.

Audiencia Provincial. — Secció primera. — Dos incidents.

Secció segona. — Segueix la vista de avui.

Secció tercera. — Judici oral per estafa contra B. A.

Estat atmosfèric d'Europa el 18 de setembre, comunicat per la Societat Astronómica de Barcelona, segons els telegrames rebuts de l'Observatori Central Meteorològic:

Hi hà al SO. d'Europa una zona d'alta pressió que comprèn les Azores, Canarias, N. d'Africa, Portugal, Espanya, França i SO. d'Anglaterra, estant el centre de la mateixa, de 7770 mm., a l'Atlàntic prop del Cantàbric.

El restant del continent continúa dintre una extensa depressió que tené son mínim de 746 mm. a la Escandinavia.

De Suiça, Dinamarca, Holanda, Austria, Alemanya, Russia, Italia i països balcànics continúa sense rebre's noticies.

Pluges al S. de França i a la Coruña; tràngol al Cantàbric i Atlàntic i mar grossa en La Manxa, Oporto, Lisboa i golf de Lyon.

Les Escoles del Districte II, establertes al carrer de Mercaders, núm. 40, obriràn el dia primer del vinent octubre les seves classes nocturnes.

Com en anys anteriors, se composaràn de les assignatures següents: Teoría i Pràctica del Teixit; Dibuix aplicat al mateix i nocions de Mecànica; Dibuix industrial (linial i rentats en negre i colors); Decoratiu, Artístic i Pintura en tots els seus rams.

Les hores de classe: per les de Teoría i Pràctica del Teixit, de dos quarts de nou a les deu; per les de Dibuix, de les vuit a dos quarts de deu del vespre. Les inscripcions de matrícula començaràn demà passat, dilluns i tots els dimecres i dissaptes, de nou a deu de la nit, en el local de les Escoles.

Amb l'èxit tan brillant com obtingueren aquestes classes l'any anterior, han passat pel local de les Escoles moltíssims joves a demanar la seva admissió, lo que la junta posa en coneixement dels alumnes antics de les mateixes a fi de que no's quedin sense lloc i hagin d'esperar torn si tarden a matricular-se.

El Foment del Treball Nacional ha enviat el següent telegrama:

«Presidentre Consejo ministros. — Madrid. — Fomento Trabajo Nacional apoya gestiones Comisión pesqueros y agradecería cuantas medidas se digne tomar en defensa de esta importante indgustria. — Presidente, José de Caralt.»

Les Ordres Terceres del Pare Sant Francesc, que celebraren el diumenge passat al cim del Tibidabo una solemne funció de pregaries per a impetrar del Senyor la pau sobre l'Europa, han rebut del Vaticà el següent telegrama:

«Provincial dels Caputxins. — Barcelona. — El Sant Pare, agraint el filial homenatge de l'Ordre Tercera, els dona sinceres gracies i els concedeix de tot cor la Benedicció Apostòlica gemanada. — Cardenal Ferrata.»

Telefonemes detinguts per no trobar a llurs destinataris:

De Madrid, a Fornvalls.

De Vitoria, a Canasona. Dos de Maig, núm. 283.

De Vich, a Mercè Martínez, Dormitori Sant Francesc, 17, segon.

De Reus, a Carles Sellés, Ronda de Sant Pere, 41, primer.

De Manresa, a Pallàs, Escudellers, 5, primer, quarta.

De Terrassa, a Roig Armengel, Arcs, 4, agencia.

De Terrassa, a Joaquim Alonso, Sant Geroni, 11, tercer.

De Cartagena, a capità vapor espanyol «Valle».

De Valencia, a Tizón.

A l'Institut de Cultura i Biblioteca Popular per a la Dòna, se començaràn els exàmens d'eliminatories per a ingressar en les assignatures del curs 1914-1915 demà, diumenge, dia 20. A les onze del matí tindràn lloc els d'Aritmètica per les alumnes que tenen sol·licitat seguir les classes de Càlcul Mercantil i Teneduría de llibres. També seràn admeses a examen les que hagin seguit lliures les esmentades assignatures.

Les primeres deuràn recullir el dia abans a Secretaría la targeta per a la classificació i les segones satisfer els drets de matrícula i demanar la papereta d'examens, no podent unes i altres presentar-se sense exhibir les esmentades contra-senyes.

L'Assamblea general dels Obrers de l'Art de la Fusta, tindrà lloc demà, dia 20, a les deu del matí, al Casal Popular, carrer del Bruch, núm. 49.

En vista de les queixes formulades sobre del tracte d'un dels nois que la Federació Femenina contra la Tuberculosis manté pensionats al camp i per haver vulnerat les familíes d'aquest i d'altres quatre nois les bases establertes en el concurs de 9 de juny de 1914 per a otorgar dites funcions, el Comitè Suprem de la Federació ha retirat del camp els cinc nois indicats, entregant-los a llurs families.

Aviat seràn substituits dits nois per igual nombre de pensionats.

Demà, diumenge, tindrà lloc en el col·legi de Sant Ramón, que dirigeix don Joan Espel, l'acte d'examens i distribució de premis.

L'orquestra «Unión Artística» ha sigut contractada per a executar els programes de concerts i balls els dies 20, 21 i 22, a Sant Feliu de Codines; 24, 25 i 26, en el Círcol Colombenc, de Santa Coloma de Farnés, amb motiu d'ésser llurs festes majors.

Avui, dissapte, 19 de l'actual, a dos quarts de deu, es celebrarà en el camp de joc del «F. C. Barcelona» un gran festival nocturn.

Amenisarà l'acte una banda de música, celebrant-se un gran partit de futbol i un match de boxe, i acabarà amb un castell de focs artificials.

La Societat la Gutenberg, Universitat, 83, celebrarà reunió general avui dissapte a les nou de la nit.

L'empresa del gran teatre «Círcol de Sans» ha contractat a la popular companyía catalana que dirigeix el primer actor en Joan Santacana per a representar en la tarde del dia 24 el drama d'Ibsen «Espectres» i la comedia den Folch i Torres «Dissapte de Gloria».

Tribunals Industrials.

Per avui dissapte hi hà els següents senyalaments:

Avant-judicis.—A les nou del matí.

Núm. 1,064.—Per reclamació de salaris de la obrera Presentació Closas contra el patró Martí Unleta.

Núm. 1,065.—Per reclamació de salaris de l'obrer Pere Llobat contra el patró Antoni Torras.

Núm. 1,070.—Per accident de treball de l'obrer Antoni Rios contra F. Norte.

Núm. 1,072.—Per reclamació de salaris de l'obrer Miquel Fuentes contra la companyía dels vapors Tintoré.

Judicis.—A dos quarts d'onze.

Núm. 942.—Per reclamació de salaris de l'obrer Antoni Ametlla contra els senyors Fiol i Companyía. Jurats: Patrons Cabo, Vila i Plana. Obrers Clos, Gómez i Caballé.

A les onze.

Núm. 945.—Per reclamació de salaris de l'obrer Genís Vidal contra Forces i Regadius de l'Ebre. Jurats: Patrons Arquer, Arbós i Coll. Obrers Martí, Betriu i Gómez.

La Lliga Espiritual de Nostra Senyora de Montserrat prega als seus socis i fidels que concorrin a l'assaig de cants espirituals que's celebrarà demà, diumenge, a tres quarts de set de la vetlla al seu local social, Montsió, 3 bis, baixos.

Telegrames detinguts per no trobar als seus destinataris:

De Las Palmas, a Geroni; de Madrid, a Onofre Fraveria, Mallorca; de Bienservida, a Capel; d'Olot, a Agna Simón, Mallorca, 90; de Meguenenza, a Enric Font, Valencia, 259; de Mahó, a Casamitjana; de Mèxic, a Manuel Ganboa; de Palma, a Terrassa; de Las Palmas, a Vallès; de Valdepeñas, a Mine; de Madrid, a Lluis Ferrer, Casp, núm. 45; de Gènova, a Bernat Veber, Ausiasmarch, 16; de Ceuta, a Alfons Useliti, Cp. In. Infantería.

Amb motiu de l'arribada an aquesta capital dels excursionistes que composen la expedició organitzada pel Centre Català de Saragossa, el Centre Aragonès al que l'neixen amb aquella societat estrets i corals llaços, ha preparat en son obsequi alguns actes consistents en una gran funció que tindrà en el Teatre Romea la nit del dimecres vinent, un esplèndid ball en el local del Centre i un vi d'honor.

Una veïna del carrer del Masnou, 35 (Sans), denuncià ahir al vespre que durant una estona que va ésser fora de casa, uns lladres incògnits obriren la porta del pis, regiraren tots els calaixos i s'emportaren 5 duros i una pila de roba.

Un veí del carrer de la Cadena denuncià que un altre veí del pis de sobre s'entreté en tirar a un terradet del pis del denunciant tota mena de bruticia.

Al saber que l'altre s'havía queixat l'embrutidor l'amenaçà amb que li tiraría un test pel cap. I en efecte. Ahir cumplí l'amenaça. El denunciat s'estava al terradet amb dos nens fills seus, quan li fou tirat un test que esclatà amb gran terratrèmol, essent gran casualitat que ningú prenguès mal.

Se n'ha passat la corresponent denuncia al jutjat.

Amb l'excusa de comprar, entrà una dòna que viu a Hostafrancs a una botiga de brodats de la Ronda de Sant Antoni, 51, i s'apoderà, dissimuladament, de sis pesses de puntes valorades en 40 duros.

Però l'acció fou vista i la dòna fou detinguda per un municipal i portada al jutjat.

Fa uns quants dies que els veïns de les cases que formen l'encreuament dels carrers de la Lleona i d'Escudellers Blancs estàn alarmats perque hi hà allí un boig o un malvat que s'entreté tirant pedres als balcons i rompent els vidres.

La cosa, com diem, fa dies que dura i són bastants els vidres esmicolats. Els esforços dels agents de l'autoritat, per a descubrir a l'imbècil autor d'aquests fets, han restat inútils, per que el tirar una pedra és cosa que's pot fer molt dissimuladament, sobre tot quan és fosc.

Serà qüestió de que els veïns mateixos es constitueixin en vigilancia permanent a veure si poden descubrir a l'apedregador i posar-lo en relació amb el jutjat.

La Cambra de Comerç i Navegació, d'aquesta ciutat, expedí ahir el següent telegrama:

«Excm. Sr. Ministre d'Hisenda. — Madrid. — Sabedora aquesta Cambra de que's tracta d'obtenir la supressió dels drets aranzelaris sobre la fusta de tronc rodó pretextant alt preu, li prega tingui en compte propietaris boscos i serradors neguen aquesta afirmació, assegurant major baratura, i exposo a sa consideració la gravetat de plantejar actualment ditt conflicte que causaría paralització de les serreríes i la vaga de nombrosos obrers. — President accidental, Cabot.»

Avui, dissapte, a dos quarts de deu de la vetlla, tindrà lloc a la sala d'actes de la U. N. R. Casal Catalanista del districte tercer, la lectura intima pel soci en Josep M. Francès, del seu drama inèdit «La Catedral de Colonia», a la que queden invitats tots els amants del Teatre Català.

En el Foment Martinenc, demà, diumenge, a dos quarts d'onze del matí, se inaugurarà el cicle de conferencies a càrrec de la secció excursionista cultural «Foment i Avant».

La Junta Directiva del Centre Recreatiu «L'Auba», Marquès del Duero, número 88, inaugurarà la temporada teatral demà, diumenge, a dos quarts de deu de la nit.

DE FORA

—Les conferencies que's donaràn a Tàrrega amb motiu de l'anunciada Jornada Social Agraria versaràn sobre l'acció social de la clerecia en els presents temps, l'acció de l'Estat respecte de la organització agrícola i els fins econòmics dels Sindicats agrícoles, essent desenrotllats respectivament, pel P. Gabriel Palau, director de l'A. S. P. i els membres d'aquesta institució don Leopold Negre i don Lluís Jover.

En el miting que tindrà lloc formant part de la jornada, i que, a l'igual que els actes precedents, serà presidit pel Bisbe de Solsona, faràn ús de la paraula els esmentats oradors, ademés d'alguns altres de Tàrrega.

També, amb motiu d'aquests actes, se celebrarà una reunió íntima d'homes d'obres i gerents de l'A. S. P.

—El dia 14 de l'actual es va cremar totalment el Teatre de la República, — abans de Donya Amelia — a Lisboa.

La funció havía acabat a dos quarts de dues de la matinada; el sereno havía fet l'inspecció i no havía observat rès i a les sis del matí una gran flamarada denuncià l'incendi i a les vuit ja estava tot cremat.

Es curiós llegir els diaris de Lisboa. Allí com aquí i a altres llocs, quan els bombers tractaren d'enxufar les canonades de cautxú no pogueren, i quan foren enxufades, les canonades estaven foradades per quatre o cinc llocs i l'aigua no podía pujar amb la deguda força.

¿No sería convenient que a Barcelona els inspectors del cos de bombers fessin una inspecció al material? Fa molt temps que no hi ha hagut cap foc de importancia i no sería estrany que estés en mal estat o descuidat, com tants altres serveis municipals.

Sport

Natació

Demà, diumenge, al matí, alguns socis del Club de Natació «Barcelona» se dirigiràn a l'atractiva població de Badalona per a pendre part en el concurs que se celebrarà a les onze del matí, a una distancia de 500 metres en triangle, titulat «Copa Badalona» i de la qual n'és detentor nostre amic i company en Santiago Mestres, al qui desitgem conquisti en propietat definitiva tan preuat trofeu.

La comissió deportiva del Club dirigirà l'organització. Acabada la prova, regressaràn a Barcelona, per a efectuar a la una de la tarde, en el local social, el repartiment de premis als nedadors que els obtingueren en els Campionats d'Espanya, celebrats el diumenge passat.

A la tarde, a les cinc, se celebrarà un match de Water-Polo, a la seva platja d'entrenament, el qual serà el primer per a obtenir la classificació i el triomf del Campionat en el present any.

Govern civil

La vaga de barbers

El governador ahir matí va celebrar varies entrevistes relacionades amb la vaga dels barbers.

Entre aquestes hi figurava la del secretari de la societat de mestres barbers.

S'han formulat unes bases de concordia que'l governador espera seràn acceptades.

***

Ahir tarde, un nombrós grupu de vaguistes es presentà en actitut tumultuosa al carrer de la Cadena i va rompre els vidres de la barbería que hi hà al núm. 3, tocant al carrer de l'Hospital.

L'alarma fou grossa: molts botiguers s'afanyaren en tancar les portes i bastants pacífics transeunts apretaren a còrrer, havent-se sentit tocs de pito que esporuguiren als agressors, dels quals no'n fou agafat cap.

A darrera hora de la tarde un vaguista va rompre els cristalls d'un altre establiment, omplint-se de sang una mà.

Els veïns van empaitar-lo.

El governador ha disposat qué's vigilés amb molt acura per a que no's repetissin actes d'aquests, manifestant que es mostrarà severíssim en castigar-los.

L'Infant don Alfons

Procedent de Gènova ahir matí va arribar a Barcelona l'infant don Alfons.

***

Anit, amb l'exprés, l'infant va marxar a Madrid.

A l'estació van donar-li comiat el capità general, el governador, el president de l'Audiencia i el fiscal.

Una companyía del batalló de caçadors de Barcelona, amb bandera i música, va tributar-li honors.

L'infant va passar la major part del dia a l'Hispano-Suiça examinant alguns aparells d'aviació.

Pels repatriats

El festival de la «Buena Sombra» va deixar un benefici net de 1.390'70 pessetes.

La sotscripció per als repatriats actualment puja a 9.410 pessetes.

Visites

Han estat a visitar al senyor Andrade el comte de Belllloch, l'ex-diputat a Corts don Salvador Raventós, el senyor Fargas, una comissió d'obrers de la societat «Sant Pere Pescador», don Joan Alvarez, quefe de tràfec de la Companyía de Camins de ferro del Nort, i comissions d'obrers forners i vaquers.

Religioses

Evangeli del diumenge XVI després de Pentecostès

(Sant Lluc, XIV, 1—11). En aquell temps: Entrant Jesús, un dissapte a casa d'un princep dels Fariseus a menjar-hi, ells l'estaven observant. I veu's aquí que's trobava davant d'ell un home hidròpic. I prenent Jesús la paraula, es dirigí als doctors de la llei i als Fariseus dient: «Si és lícit curar en dissapte?» I ells guardaren silenci. Mes Ell, prenent aquell home per la mà, va curar-lo, i el despedí. I dirigint-se a ells, digué: «¿Quí de vosaltres, si el seu ase o el seu bou cau en un pou, en dia de dissapte, no el treurà tot seguit?» I an això no sabien què respòndre-li. Mes notant com els convidats escullíen els primers llocs de la taula, els dirigí aquesta paràbola dient: «Quan sies per algú convidat a bodes, no t'asseguis en el primer seti, no sia que aquell hagi convidada una persona de més consideració que tú, i el qui t'ha convidat a tú i a ell, vinga i et diga: Cedeix-li el lloc; i a l'avors tú avergonyit comencis a ocupar l'últim seti. Mes quan sies invitat, vés a posar-te a l'últim lloc, de manera que quan vinga el qui t'ha convidat, te diga: Amic, fes-te més amunt. Aleshores n'hauràs honor en presencia de tots els comensals, perque qui s'exalta, serà humiliat; i qui s'humilía, serà exaltat».

(Extret de la «Fulla Dominnical» que, impresa en nostra estimada llengua catalana, es publica a la ciutat de Vich, Plaça de Santa María, número 1.)

—Iglesia de l'Hospital de la Santa Creu.—La O. T. de Sant Francesc de Assis tindrà demà, diumenge, la funció mensual. A les set, Missa de Comunió amb plàtica. Tarde, a les cinc, Corona Francescana i amb exposició de Nostre Amo, cant del Trisagi, reserva i adoració de la reliquia de Sant Francesc.

—Iglesia del Bonsuccès.—Des de les dotze d'avui fins a les dotze de la nit del dia següent, guanyen el Jubileu de la Porciúncula tots els fidels que confessant i combregant, visitin la capella de Nostra Senyora dels Dolors.

Demà, festa principal de la capella se celebrarà, a les vuit, Missa de Comunió, que dirà un Pare Mercedari; a les deu, Ofici solemne, per la capella del Bonsuccès, i amb sermó del doctor don Joaquim Coll Agramunt. A la tarde, a dos quarts de set, exposició de S. D. M., corona dolorosa i sermó per l'esmentat orador. Seguirà el patètic «Stabat Mater» i acabarà el Septenari amb besamans.

—L'Associació del Vía-Crucis Perpetu i Vivent, establerta a la parroquia de la Concepció, celebrarà sa festa principal demà, dia 20, en honor de sa Patrona Nostra Senyora dels Dolors amb els següents cultes:

A les vuit, Missa de Comunió general amb plàtica pel doctor don Esteve Monegal; a les deu, Ofici solemne, en lo que's cantarà la missa «O Cruce Ave Spes unica», a quatre veus, del mestre don Robert Goberna, predicant el reverent senyor don Alfons Vallmitjana, Prevere.

Tarde, a les cinc, després del Rosari, exercicis del Vía-Crucis, pels claustres, salutació a les cinc llagues, sermó per l'esmentat predicador, adoració de la Santa Imatge, acabant amb el cant de la Salve.

Espectacles

TÍVOLI - Circo Eqüestre
Avui, dissapte, nit, a dos quarts de deu Debut de la nova Companyia. Grandiós i variat programa. — Tots els dilluns, dijous i dies festius, matinées.

TEATRE DE NOVETATS
Gran companyía de ópera i opereta espanyola. Direcció: PEP BERGÉS
Avui, dia 19, nit, a un quart de deu: Inauguració de la temporada
Primer. Reprise de la sarsuela en 1 acte i 4 quadres, de Miquel Echegaray i mestre A. Vives JUEGOS MALABARES
Segón. Estrena de la égloga lírica en 2 actes, original de don Lluís Pascual Frutos, mús[ica] del mestre A. Vives
MARUXA
Demà, tarde i nit, «Juegos malabares» i «Maruxa». — Se despatxa a comptaduría.

Gran Cine Eldorado
Avui, dissapte, tarde i nit. Estrena de la sensacional pel·lícola «Fatal engaño», hermosa cinta en colors, d'assumpte altament dramàtic.—[illegible] de les molt interessants: «La diadema del Baj[illegible]», 900 metres; «La ladrona», 750 metres; «El bandit de Catria», 1.000 metres; «Max Linder asmàtic», «El río Raisora» i «Revista Pathé», amb nous assumpts d'actualitat.—Demà, diumenge, matinal d'onze a una. Tarde i nit, magnífics i colossals programes.

TEATRE IMPERI
Companyía de sarsuela i opereta de RICARDO GUELL de la que forma part PILAR MARTÍ. Avui, 19. Nit, a dos quarts de deu. Inauguració de la temporada. Primer: «El húsar de la guardia»; Segón: Debut de Pilar Martí amb «Las [illegible] latinas»; Tercer: «El cuento del dragón»; Quart: ESTRENA de l'apropòsit d'actualitat en un acte i sis quadres «Porfolio Imperio».—Se despatxa a comptaduría.

TEATRE SORIANO
Avui, dissapte, nit, a dos quarts de deu. Inauguració de la temporada. Primer: «La moral del peligro». Segón: Estrena «El vendedor de pájaros». Tercer: «Quand l'amour meurt» (Quan l'amor mor), lletra de J. Montero, música del Mtre. Montserrat. — Demà, grans funcions a tres quarts de quatre, a les 6 i a dos quarts de deu.

DIORAMA
Avui, dissapte, grandiós programa: «Famosa herencia», [illegible], «Revista Pathé», «La Bastarda», [illegible] de polichinelas», «Paisaje andaluz», i altres.

Sala Mercè
La Bastarda, sensacional pel·lícola de gran argument, 1.400 metres.
Justicia completa, hermós i sugestiu assumpte, 800 metres.
Despertar del potxinel·li, emocionant pel·lícula que captiva i enamora, 500 metres.
Famosa herencia, bonica cinta dramàtica de 400 metres que diverteix i distreu.
Paisatges andalussos, presa del natural.
Estrena de l'interessant Revista Pathé i dues pel·lícoles de molta broma.
MARAVELLOSES GRUTES FANTÁSTIQUES

Saló Catalunya
Plaça de Catalunya, 3
El cine que reuneix millors condicions per l'istiu. — Avui, dissapte, estrena de «Novios enemigos», «Oscar lampista por amor», «El desconocido», «La ladrona», «El secreto de la caja de caudales», «El vértigo», «El amor da fuerza a Bonnet», etc.—Demà, matinal, tarde i nit, escullides sessions.—Dilluns, 21, moda selecta. Inauguració de la temporada de tardor amb grans novetats les magnífiques estrenes: «Los soldaditos del Rey de Roma», 800 metres; «El trío de los caballeros de industria» i altres.

SATURNO PARK
Elegant centre d'atraccions. Concerts tarde i nit per la banda de Vergara.
Demà, nit, repetició de la Cacería Escandalosa del mestre Buccalossi, que tan brillant èxit obtenir el diumenge últim i Sorteig de monedes d'or.
Entrada de passeig 10 cèntims

ZAMPIRONI
SE VENEN PER TOTES LES DROGUERÍES I BAZARS
Ademés de la calor, son els mosquits que no deixen dormir. Comprèu, donchs, una capseta de "ZAMPIRONI", únich modo de poder matar els mosquits i, per lo tant, obtenir un sòn tranquil. El perfum que produeixen és absolutament inofensiu i el seu efecte es desinfectant y per lo tant higiènich. Desconfièu de les imitacions y exigíu la marca "ZAMPIRONI"
AGENTS A ESPANYA: J. URIACH I COMPANYIA - BARCELONA

Compres
Alhajes or, plata, platí, brillants, perles i dentadures; se paguen preus molt alts. - Carrer Cardenal Casañas, núm. 8, botiga joiería.
Alhajes, Paperetes brillants, perles, esmeragdes, or, platí i dentadures. Unica casa que pot pagar més alts preus que altres. Zurbano. 8 (P. Reial.)

Lloguers
Hermosa torre per a llogar en l'Avinguda del Tibidabo, número 12. Visible de 1 a 6.
Torre per a llogar nomenada de «Governador» en l'Avinguda del Tibidabo, aprop l'Estació baixa del Funicular. Visible de 4 a 6.
Xalets per a llogar en el cim del Tibidabo. Informarà el quefe de l'Estació superior del Funicular.

Carro-tartana
per al repartiment. Una casa d'aquesta que te montat per a son us particular dit servei a domicili, molt i estacions, se concertaría amb altra casa per a utilitzarlo ambdúes. Deixar direcció i classe de mercaderies a Hassenstein i Vogler.—Rambla del Centre, núm. 15, principal.

Anuncis
Dispepsia, Gastralgia
Totes les funcions digestives se restableixen en alguns dies ab el
ELIXIR GREZ
tònich digestiu. Es la preparació més coneguda a tot arreu. Dipòsit a totes les farmacies.—Collin & C.ª París.

MAGNESIA DE BISHOP.

El Citrato de Magnesia Granular efervescente Bishop es el mejor refrescante que se conoce. Puede tomarse todo el año. Delicioso como bebida matutina, obra con suavidad en el estómago é intestinos.
Inventado en 1857 por Alfred Bishop, es insustituíble por ser el único preparado puro entre los de su clase. Exigir en los frascos el nombre y señas de Alfred Bishop, Ld., 48 Spelman Street, London.
DESCONFIAR DE IMITACIONES

LA MILLOR TINTURA PROGRESSIVA ES
LA FLOR DE ORO

Usant aquesta privilegiada aigua may tindreu cabells blanchs ni sereu calvos
El cabell abundant y hermós és el millor atractiu de la dona
La Flor de Oro es la millor de totes les tintures pera'l cabell y la barba; no taca'l cutis ni embruta la roba.
La Flor de Oro Aquesta tintura no conté nitrat de plata, y ab son ús el cabell se conserva sempre fi, brillant y negre.
La Flor de Oro Aquesta tintura s'usa sense necessitat de cap preparació, ni tan sols s'ha de rentar el cabell, ni abans ni després de l'aplicació, aplicantse ab un petit respall, com si fos bandolina.
La Flor de Oro Usant aquesta aigua's cura la caspa, s'evita la caiguda del cabell, se suavisa, s'aumenta y's perfuma.
La Flor de Oro és tònica, vigorisa les arrels del cabell y evita totes ses malaltíes. Per això s'usa també com a higiénica.
La Flor de Oro conserva'l color primitiu del cabell, ja sigui negre o castany; el color depén de més o menys aplicacions.
La Flor de Oro Aquesta tintura deixa'l cabell tan hermos, que no és possible distingirlo del natural, si la seva aplicació's fa bé.
La Flor de Oro La aplicació d'aquesta tintura és tan fàcil y còmoda, que un hom mateix pot ferseho, per lo que, si's vol, la persona més íntima ignora l'artifici.
La Flor de Oro Ab l'us d'aquesta aigua's curen y eviten les plaques, para la caiguda del cabell y excita'l seu creixement, y com el cabell adquireix nou vigor, may seréu calvos.
La Flor de Oro Aquesta aigua deuen usarla totes les persones que desitgin conservar el cabell hermós y el cap sà.
La Flor de Oro Es la única tintura que als cinch minuts de possada permet ariçarse el cabell y no fa mala olor; deu usarse com si fós bandolina.
Les persones de temperament herpètich deuen precisament usar aquesta aigua, si no volen perjudicar la seva salut, y lograran tenir el cap sà y net ab una sola aplicació cada vuit dies; y si a la vegada desitgen tenyir el pèl fassis lo que diu el prospecte que acompanya a la ampolla.
De venda: principals perfumeríes y droguerías d'Espanya.

UNGUENTO FREIXINET Ó DEL MILAGRO
CURACIÓ prompta, radical i completa de totes les malalties de la pell i teixits subcutanis, especialment en aquelles en les quals l'objecte primordial es l'extracció de pus o materia; una vegada obtinguda la curació ja no's reprodueix més el gra, pústula, tumor, etc., pel qual s'havía emplear. Resultats positius s'obtenen amb aquest miraculós preparat en tota classe de grans, floroncos, carbuncos, pústula maligna, paròtides, tumors de tota mena, panadís, acces[illegible], escròfules, tumors de [illegible], llupies, ferides incises, llagues, [illegible] ulcerons, agats morenes, [illegible] de poll, picades d'animals, cops [illegible] mares, reumatisme, ferides de [illegible] servei classe que aquestes alguns [illegible]
80 anys d'èxit. 1'50 Ptes.
Preparat en la Farmacia de la Viuda Freixinet, Arenzana de Abajo (Logroño).
Dipòsit a Barcelona: Farmacia Freixinet, Font de Sant Miquel, [illegible] Segalà, Rambla de les Flors, 4.—A Madrid. Fills de Freixinet, San Vicente, 26.—A Figueres, Farmacia Secret. — A. Cardona, Farmacia Sala. — A Granollers, Farmacia Trullàs.
Amb l'aument de 0'50 Ptes. se remet a qualsevol punt d'Espanya per correu certificat.

Fàbrica de Flors, Corones i Plantes
i tot lo que's necessita per a ferles
Antiga Casa.— T. COSTAS. — Palla. 13 i 15 pral.

Sabó Gacela

Venda al engròs en la fàbrica, Ciervo, 17, y a la menuda en el dipòsit, Mallorca, 172, y principals droguerìes

MAQUINES, I UTILS FERRAMENTES DE PRECISIO
FRANCISCO LAYRET - Passatge Madoz, núm. 1, pral.